

TÜRKİYE TÜRKLERİNDİR

Cuma
29

MAYIS 1953

Sene 6 - No. 1837

Fiatı 10' kurustur.

MATBAA: İst. Cemalpaşa Sokak.
Telgraf: İstanbul - Hürriyet
Telefonlar: 25035-24962

Hürriyet

GÜNLÜK MUSTAKİL SİYASİ GAZETE

Müessisi : SEDAT SIMAVİ

Abone: Türkiye için senelik 33,
altı aylık 17 üç aylık 9 liradır.
Dış memleketlere % 50 fazladır.

İstanbul'u fetheden Emir ne ulu Emir, ve onu alan asker ne mübârek askerdir.

- Hazret-i Muhammed -

29 MAYIS 1453 - 29 MAYIS 1953

Fethin 500. Yılı

Bugün yapılacak olan törenlerle kutlanacak

BUGÜN

Bugün Türk dünyasının, İslâm âleminin en büyük günüdür. Beş yüz sene evvel bugün büyük Fatih Bizanslılardan İstanbul'u aldı.

Bu fevkalâde günde o büyük insanın milletine mensup olmak sifatiyle şu sûtunda neler neler yazmak isterdim. Fakat maalesef bütün bunların hiç birini yazamayacağım. Çünkü yazacak ve övünecek hiç birşey yapamadık. Bizi bu kötü duruma sokanlar için söylenecek o kadar çok şeyim var ki. Lâkin bu büyük güne hürmeten susmam lâzım.

Bir taraftan susmak ihtiyacı, öbür taraftan bağırarak lüzumu beni öyle bir haleti ruhiye içine soktu ki, bayramımızın büyüklüğüne rağmen yerin yarılıp beni içine almasını istiyecem kadar bedbinim.

O büyük Fatihe lâyık olmamak... Hayır, hayır bırakalım bunları. Bugün bizim en büyük bayramımızdır. Biz bunu kalbimizle kutlayalım.

Ben bu büyük günün mânasını sizlere anlatacak değilim. Sizler bunu benden daha iyi biliyorsunuz. Onun için bu büyük bayramımızla sizleri baş başa bırakıyorum.

Her Türk gibi bugün bana da sadece içim kan ağlarken susmak ve Ulû Tanrıdan büyük Fatihe gani gani rahmet dilemek düşüyor.

Nur içinde yat büyük insan.

Sedat Simavi

Toplar gürler ve minarelerden tekbirler yükselirken iki büyük askerî geçit resmi yapılacak

Bugün İstanbul'un 500 üncü fetih yıldönümüdür. Bu münasebetle hazırlanan kutlama merasiminin hazırlıkları tamamlanmış, alâkadarlar tarafından bütün tekbirler alınmıştır. Şehrin bütün resmi ve hususi müesseseleri gündüz bayraklarla, gece de ışıklarla ten-

vir edilecektir. Merasim sabah saat 9 dan itibaren okullarda başlayacaktır. Her okul, hazırladığı program mucibince, talebelere günün ehemmiyetini belirten konferanslar verecek, şiirler okuyacak, müzik hayata geçireceklerdir. (Devamı Sa. 6; Sü. 1 de)

KORE'DE BİR SPOR ZAFERİ: Kore savaş birliğimizin voleybol takımı, Birleşmiş Milletler ordusu birinci kolordu birlikleri arasında tertip edilen voleybol turnuvasını kazanarak şampiyon olmuştur. Yukarıdaki resimde, şampiyonlukla neticelenen final maçından bir safha görülüyor. (Foto: Hürriyet - A.B.)

Yaralı ve esirlerimiz Kore'den dün döndüler

23 yaralı ve 12 esirimiz geldi

İzmir 28 (A.A.) — Amerikan bahriyesine ait Ematchfort isimli askerî nakliye gemisi, Kore'den dönmekte olan yaralı ve eski esir kafi-

lemizi bu sabah saat 7 de limanımıza getirmiştir. İsimlerini evvelce bildirdiğimiz (Devamı Sa. 6 Sü. 5 de)

Hürriyet'in 500. cü Fetih Yılı Hâtırası

Bugün Gazetemizi Alırken Hediye Olarak Verdiğimiz Beş Renkli Tablomuzu Müvezzinizden İstemeği Unutmayınız. Tablo, Gazetemizle Beraber parasız Olarak Verilmektedir.

İstanbul Fethi İçin Mısra'lar

Coşkunsu gönül, çekilmiyor sed.,
Rûhum, yine dalga dalga hasret;

Gelseydim eğer Fethin gününde,
Vursaydı kulaklarımda nevbet;
Fâtih, yine ordunun önünde,
Çıkış gibi bir kâhç, kınmıdan,
Uçsaydı beyaz küheylâmyle..

Son haddine yaklaşınca savlet,
Şâhin gibi şahlanıp da Sultan,
At sürdüğü hür denizde, bir an,
Geçseydi bir ürperiş sulardan..

Top sesleri gürlerseydi, yer yer,
Yer yer donanıp şehid kanıyla,
Olsaydı benim, bu şanlı belde..

Gülbângini dinletip yakından,
Dolsaydı sadâ sadâ o erler,
Gök kubbeli şehre bir seherde..

Rûhum bu tahayyülün yanından
Geçmekle de bahtiyâr olurdu.

Tanrım!, ki değer verip, ezelde,
Seçdin beni Fâtih'in kanından;
Kıldın vatan en şerefli yurdu;
Ettin bana bir cihân kısmet..
Göster, göreyim, şu göklerinde,
Bir ak bulut ortasında resim - et,
Göster.. Nasıl anlı şanlı girdi,
İstanbul'a âh İkinci Mehmed!

Lâkin ben o kavmin oğluyum ki!
Şâhâne gazâ devirlerinde,
Fâtih ile çağdaş olmasam da,
Târihimî dolduran mehâbet,
İstanbul'u zapteden o cedler,
Bir gün uyanır kabirlerinde:

Toplar, yine anlı şanlı gürler,
Fâtih, heyecanlanır derinde;
Geçmiş güne duyduğum bu hasret,
Bir vuslata yol bulur, müebbed,
Başlar yolun ortasında rü'yâ..
Fethin sesi yükselince bir gün,
Gök kubbede her sadâdan üstün
Mimar Sinan'ın minâresinde,
İtrî'nin uğuldayan sesinde,
Nâmık Kemâl'in nesirlerinde,
Yahyâ Kemâl'in şiirlerinde.

Nihad Sami BANARLI

Gittikçe artan hayat pahalılığı karşısında

Memur maaşlarına zam tahakkuk safhasına giriyor

Fırsatçı tüccar ve esnafın zamandan sonra fiatları arttırmamaları için fiatlar kontrol edilecek

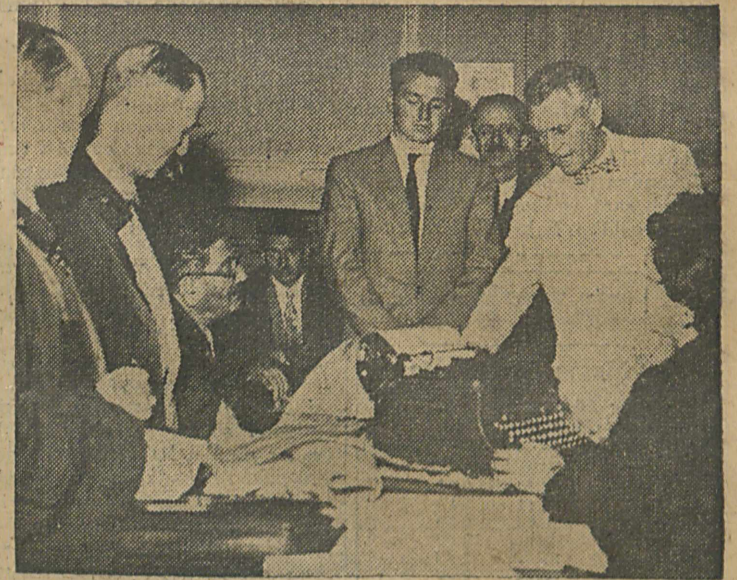
Ankara 28 (Telefonla) — Son günlerde hayat pahalılığı daha çok kendini hissettirmeye başlamıştır. Bilhassa dar ve mahdut gelirli vatandaşların hayat şartlarına intibak etmek için büyük zorluklar içinde kıvrandıkları bildirilmektedir. Öğrendiğime göre son günlerde hükümet te bu mevzuu büyük bir (Devamı Sa. 6; Sü. 2 de)

D. Parti Grubu dün toplanamadı

Vekiller Heyeti dün uzun bir toplantı yaptı

Ankara, 28 (Telefonla) — Demokrat Parti Meclis Grubu bugün saat 15 te toplanmış, kabine âzası ittifakla bu toplantıya katılmışlardır. Bugün Zafer ve Ulus gazetesinde Grubun içtimaa çağrıldığı ilân edilmiş olmasına rağmen, Demokrat mebuslar keyfiyetten ha-

Hürriyet'in Dünkü Sayısı
1 3 3 . 8 0 0
Adet Basılmıştır.

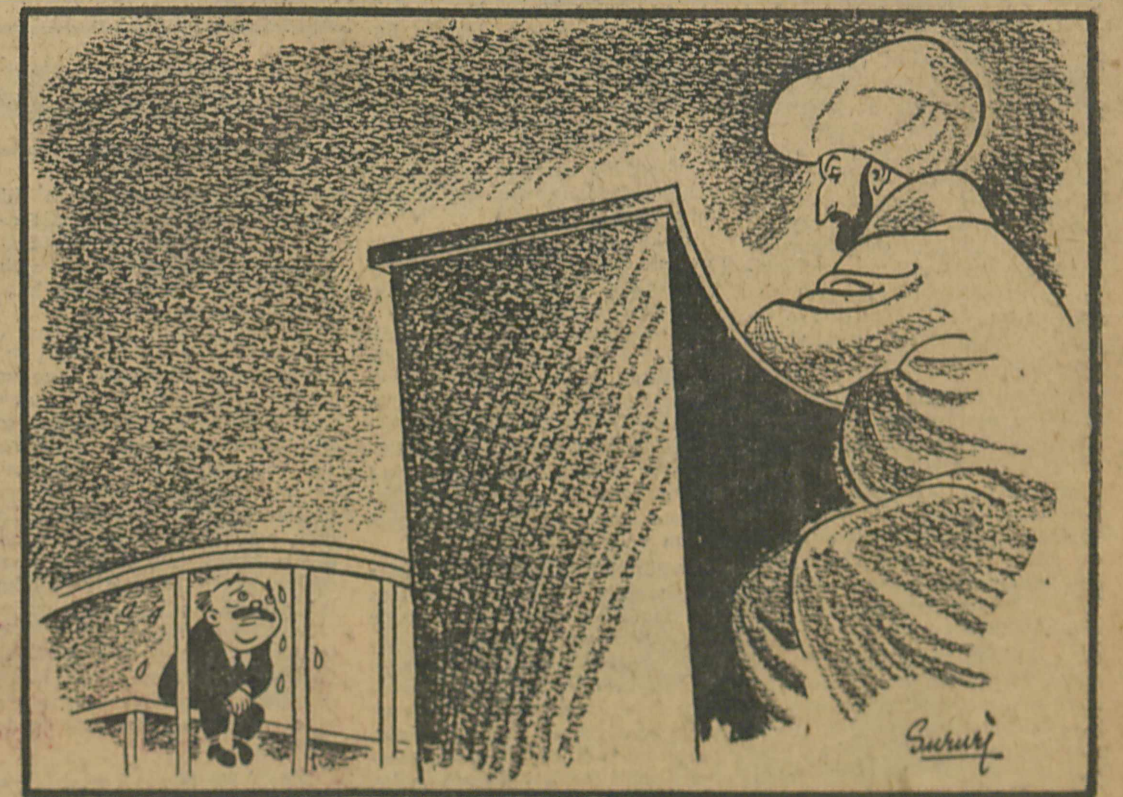

İstanbul Üçüncü Asliye Ticaret Mahkemesinde bakılan dâvada Naböland'ın ikinci kaptanı Karlsson (ortada) dânenirken. — Yanında terimcilik yapan Konsolos Weman görülmektedir. (Foto: Hürriyet - A.B.)

Dumlupınar denizaltısı komutanı

Sabri Çelebioğlunun ifadesi dün alındı

(Yazısı 6 ncı sahifemizde)

— Suçlu, ayağa kalk ! —

29 Mayıs 1454

Istanbul'un Fethi

58 günlük bir muhasaradan sonra İstanbul'u fetheden Fâtih, tarihte yeni bir devir açmıştır.

Fâtih Sultan Mehmet Zağnos Paşa ile akşam yemeğinde

cüleri Edirne'den yola çıkmışlar ve 5 Nisanda İstanbul öplerine gelmişlerdi. 6 Nisanda Padişah da bizzat gelerek Eğri kapı karşısındaki tepe arkasında ordu-gâh çadırını kurdurup İstanbul bilfiil muhasaraya başlatmıştı. İstanbul'u muhasara eden Türk ordusu Rum ve Garp müverrihlerinin vazdikları gibi 250, 300, 400 bin değil, sadece 75, 80 bin kişi kadardı; Bizans ordusu mevcudu da 10 bini mütecavizli.

53 günlük bir muhasaradan sonra, 29 Mayıs 1453 sahi gecesi sabaha karşı son şiddetli bir taarruz başladı. Müthiş bir boğuşmadan sonra ordu Topkapı simalindeki sur gediklerinden içeri girdi. Topkapı ile Edirnekapi arasındaki Bizans surlarına ilk defa Ulubath Hasan adlı büyük bir kahraman çıktı ve ebediyen dalgalanmak üzere mukaddes ve şerefli Türk bayrağını İstanbul'un surları üzerine dikmeğe muvaffak olarak şehit düştü. Topkapı ve Edirnekapıları paltalarla kırılarak a-

çıldı ve ordu şehire girdi. İmparator Konstantin kargasının arasında vurulup öldü.

Fâtih Sultan Mehmet, şehre ögleye doğru girmeye karar vermişti; Muhtesem bir alayla Topkapı'dan içeri girdi. Alay şehrin ortasından geçerek Beyazıt meydanı, Cemberlitas meydanı ve Divanyolu tarikiyle Ayasofya'ya geldi. Fâtih Sultan Mehmet, burada kır atından inerek mabede girdi ve iki rekât namaz kılarak bu zaferi kendisine ihsan ettiğinden dolayı Tanrıya hamdül senada bulundu. Kilisenin çamile tahvil edilerek ilk cuma (1 Haziran 1453) namazını burada kılacığını emretti.

İkinci Sultan Mehmet, Türk ülkeleri arasında daimi bir huzursuzluk yaratan köhne Bizans çibanını ortadan kaldırarak "Fâtih", unvanına layık bir hükümdar oldu ve Sarık Roma İmparatorluğuna son vermekle de tarihte yeni çağlar devrinin açılmasına, orta çağın kapanmasına sebep oldu.

DÜŞÜNCELER

500 üncü yıl

Bugün, İstanbul'un 500 üncü fetih yılını kutluyoruz. Karadenizle Akdeniz girintisini Mar maraya birleşiren güzel Boğazın kenarında bulunan İstanbul; yer yüzünde hiç benzeri olmayan bin bir güzellikler ve hususiyetlerle dolu bir şehir olduğunu bilmem söylemeye hacet var mıdır?

Bize bu şehri hediye etmekle Fâtih adını alan İkinci Sultan Mehmed'i bugün anıyor, hâtrasını yaşıyor, kendisine gereken m'annettarlık duygusunu gösteriyoruz. İstanbul Türkün eline, hakiki sahiplerine geçtikten sonra tezebzüpten kurtulmuş, değerini kazanmış, her yerinde tarihimizin bir hâtrasını yaşatan eserlerle süslenmiş ve beş asırlık mazisinde Türk ulusunun en büyük adamlarının ebedi istirahatgâhi olmuştur.

İstanbul yalnız bu bakımlardan bizim en büyük şehrimiz değil, tarihimizin ve kültürümüzün de canlı merkezidir. 500 üncü fetih yıldönümü münasebetiyle bütün bunları bugün bir kere daha gözden geçirmek, tetkik etmek imkânını buluyoruz. Tetkiklerimizde onların ihtisamı karşısında gururlanıyor, vech duyuyoruz. Bu güzel beidenin coğrafya ve tarih bakımından olduğu gibi, imar ve şehircilik bakımından da tekâmül etmesini bekliyoruz.

İtiraf etmek lazımdır ki bugünkü haliyle İstanbul, çok emeğe muhtaçtır. Yolları, caddeeleri, binaları, seyrüseferi, turistik bakımından müesseseleri baştan aşağıya kadar hem noksan ve hem de mevcutlarının bir revizyona tâbi tutulmasına ihtiyaç vardır. Bu ihtiyacın İstanbul'un yalnız kendi vilâyet ve belediye bütçesiyle tahakkuk ettirmesi için bir kaç beş yüz yıl beklemesi lâzım geldiği inkâr edilemez bir hakikattir ve fazla hayale kapılmaktır. Vilâyet, belediye, dolayısıyla İstanbul hemşerisi ken dine düşeni yapacaktır.

Fakat İstanbul'un tarihi değerine, mevkîine ve ehemmiyetine layık bir şehir olarak görmek istersek, hükümetin de yardım etmesini, mühim davaların eline almasını elzem görüyoruz. Ancak o zaman İstanbul, hakiki bir cennet olacaktır.

Hasan Bedrettin Ülgen

Memleketimize ithaline müsaade edilen mallar

Ekonomi ve Ticaret Bakanlığın dan bildirildiğine göre, Amerika ve diğer E.P.U. dış memleketler menşeli bazı malların mer'ci Türkiye

ŞEHİR HABERLERİ

Maarif Vekili şehrimize geldi

Salim Burcak, fetih yıldönümü merasiminde bulunacak, mekteplerin durumunu tetkik edecektir

Maarif Vekili Salim Burcak dün sabah Ankara'dan şehrimize gelmiştir. Vekil, 500 üncü fetih yıldönümü münasebetiyle bugün Üniversitede yapılacak merasimde bulunacaktır. Vekil, dün Maarif Müdüriyeti birlikte İstanbul Erkek ve Kız Liselerine giderek her iki müesseseyi gezmiş, hazırlanan Fâtih köşelerini tetkik etmiş ve çalışmalarından dolayı alâkadarlara memnunluğunu bildirmiştir.

Vekil, İstanbul'da bir kaç gün kalacaktır. Bu müddet zarfında, İstanbul'un okul, öğretmen derdi hakkında alâkadarlardan izahat alacak, aynı zamanda okulların bitirme imtihanlarını da gezerek talebelerin yetisme tarzlarını inceleyecektir.

Fetih yıldönümünde basılamıyan eserler

Üniversite Rektörü, arada bir ihtilâf olmadığını, paranın da Ziraat Bankasında bulunduğunu bildirdi

İstanbul Üniversitesi Rektörlüğü ile Edebiyat Fakültesi arasında fetih yıldönümüne ait eserlerin basılması meselesi yüzünden ihtilâf çıktığı ve Fâtih Divanının basılması için Merkez Bankası tarafından verilen 50 bin lirahak tahsisatın sarfedilmediği yolunda bazı iddialarda bulunduğu, meselenin tahkik edildiğini yazmıştır. Bu mesele etrafında Üniversite Rektörü Qrd. Prof. Kâzım İsmail Gürkan bize şu izahatı vermiştir:

"Eski edebiyatımızın değerli örneklerini basıp yaymak maksadıyla İş Bankası tarafından, ev-

velce bu bankanın başlığı "Cem Divanı", adlı eser 900 nüshası Üniversiteye bırakılmak suretiyle bir "tesis", kurulması için bize müracaat olunmuştur.

Üniversitemiz, bu müracaatı teşekkülle karşılayarak tesis senedi tasarımlarını hazırlayıp İş Bankasına vermiştir. Kendilerinin muvafakati beklenmekte bulunmaktadır.

Merkez Bankası da bu hayırlı teşebbüse işbirliği arzulanından, geçen yıl sonunda Üniversitemize, ileride tesise devredilmek üzere 50.000 lira yollamıştır. Tesis henüz kurulmamış olduğundan bu para, bir kuruşu dahi sarfedilmeden, tesisin tesekkülüne değin saklanmak üzere Ziraat Bankası Galata Şubesinde 2756 sayılı hesaba yatırılmıştır. Halen bu hesapta aynen mahfuzdur.

"Fâtih'in Divanı", adlı esere gelince; fetih yıldönümü münasebetiyle basılacak eserlerin tesbiti için Senatamızın selâhiyetli kıldığı komisyona, Edebiyat Fakültesi tarafından tevdi ve teklif olunmuştur.

Hal böyle iken ortada Rektörlükle Fakülte arasında herhangi bir ihtilâfın veya bu paranın başka yerlere sarfedilmiş olmasının mevzu bahis olamayacağı aşikârdır...

Köpek ihma ekibi-ne taarruz edildi

Belediye Temizlik İşlerinin köpekleri itilâf ekibi Kâğıthane köyünde başboş köpekleri toplarken köy sakinlerinden bir takım kimselerin taarruzuna maruz kalmışlardır. Bu arada temizlik ekibi şefi, başından yaralanmış ve görülen lüzum üzerine Şişli Çocuk Hastahanesine kaldırılmıştır. Vazifeli ekibe taarruzda bulunan kimseler bir azalık toplanan köpeklerin doldurulduğu kamyonun kapağını da açarak köpekleri kaçırtmak istemişlerse de jandarmanın müdahalesiyle buna mâni olunmuştur.

Ekib Şefini yaralayan mütecavizler yakalanarak haklarında takibata girilmiştir. Bu hâdiseye dolayısıyla bundan sonra ekiple birlikte polis ve jandarma da bulundurulması uygun görülmüştür.

Kıyı emniyeti için alınan

Kulağımıza GELENLER

Hop!..

Vali Paşa:
— Ben Vali kaldıkça bu şehirde patatesin kilosunu 50 kuruştan fazlaya sattırmam..

Demişti.
Dün sabah Aksaray pazarında:

— Yüz kuruşa patates...
Diye cıyak cıyak bağırışanları duyunca:

— Oh demek Vali Paşa istifetti..

Düşüncesiyle öyle bir sevinçlik ki...

H.

Batı Almanya memleketimizden kepek alacak

Ekonomi ve Ticaret Bakanlığın dan verilen malûmata nazaran, Batı Almanya memleketimizden 1,575 milyon D. marklık kepek ithali için tahsis yapılmıştır.

Mübayaa selâhiyeti talepleri en geç 6 temmuz tarihine kadar Frankfurt'ta Federal İstisna Nezaretinin Dış Ticaret Dairesine tevdi edilecektir. Fiatlar beher tonu için 1 dolar (4.205 D. Mark) olarak hesaplanmaktadır.

SIEMENS motor muhafaza şalterleri

0.5 amperden 600

Oğlu Manfred Rommel Anlatıyor: Rommel'in Son Günleri

Muhavereye Babam Başladı

— Hitler, hiç bir zaman size taarruz etmek cesaretini göstermeyecektir. Halk arasında büyük bir şöretiniz var. Tevkininiz büyük gururlu olma sebep olacaktır. Babam yakında öleceğini hissetti.

Yazan:

Manfred Rommel

du.

Anam, babam ve benden başka evde, Almanyaya döner dönmez babamın kendi erkânharbiyesine aldığı Yüzbaşı Aldinger (1) ve harp malûlu bir onbaşı vardı. Otomobilin iki general inerek yordul. Bana da bir fincan getirdi.

— Aldanıyorsunuz, dedi. Hitler beni ortadan kaldırmak istiyor. Muvaffak olmak için ne mümkünse yapacaktır.

Anam ve babam uzun bir otomobil seyahatinden sonra Herrlingen'e geldikleri zaman masanın üstünde telefonla verilen bir mesaj buldular.

Mesajda babamla, tayin edileceği vazife hakkında görüşmek üzere ertesi gün iki generalin geleceği bildiriliyordu.

Bir kaç hafta evvel bataryamın başına dönmüştüm. Birlik kumandanım 14 ekimde bana izin verdi. Erkenden birliğimden ayrıldım ve sabah saat yediye doğru Herrlingen'e geldim. Babam kahvaltı edi-

— Ben de sofranın başına oturdum. Sonra bahçede kısa bir gezinti yaptık.

Muhavereye babam başladı: — Bana tevdi edilecek vazife hakkında görüşmek üzere bugün öğle üzeri buraya iki general gelecek. Nihayet hakkında verilen kararı öğreneceğim. Beni ya halk mahkemesine verecekler veya Şark cephesinde yeni bir kumandanlığa tayin edecekler.

Sözünü kestim: — Yeni bir kumandanlığı kabul edecek misin?

Kolumu tutarak şu cevabı verdi: — Yavrum, Şark cephesi üzerine çok tehdit diğer bütün mülahazaları gölgede bırakacak kadar korkunçtur. Ruslar muvakkat bir zaman için olsa bile Avrupayı istilaya muvaffak olurlarsa hayatın yaşanmağa değer bir tarafı kalma yacaktır. Evet, Şark cephesinde bir kumandanlığı şüphesiz ki kabul ederim.

Öğleden biraz evvel babam birinci kattaki odasına çıktı. Umumiyetle süvari pantolonu ile beraber giydiği kahverengi ceketini çıkardı. Afrikada kullandığı ceketini giydi. Yakası açık olduğu için en sevdiği üniforma buydu. Öğleye doğru Berlinin numarasını taşıyan koyu yeşil bir otomobil bahçe kapısının önünde dur-

— Bana tevdi edilecek vazife hakkında görüşmek üzere bugün öğle üzeri buraya iki general gelecek. Nihayet hakkında verilen kararı öğreneceğim. Beni ya halk mahkemesine verecekler veya Şark cephesinde yeni bir kumandanlığa tayin edecekler.

Sözünü kestim: — Yeni bir kumandanlığı kabul edecek misin?

Kolumu tutarak şu cevabı verdi: — Yavrum, Şark cephesi üzerine çok tehdit diğer bütün mülahazaları gölgede bırakacak kadar korkunçtur. Ruslar muvakkat bir zaman için olsa bile Avrupayı istilaya muvaffak olurlarsa hayatın yaşanmağa değer bir tarafı kalma yacaktır. Evet, Şark cephesinde bir kumandanlığı şüphesiz ki kabul ederim.

Öğleden biraz evvel babam birinci kattaki odasına çıktı. Umumiyetle süvari pantolonu ile beraber giydiği kahverengi ceketini çıkardı. Afrikada kullandığı ceketini giydi. Yakası açık olduğu için en sevdiği üniforma buydu. Öğleye doğru Berlinin numarasını taşıyan koyu yeşil bir otomobil bahçe kapısının önünde dur-

(1) Sivil hayatta mimar olan 45 yaşında Württembergli ihtiyatlı Yüzbaşı Hermann Aldinger, 1914-1918 harbindenberi babamın dostuydu. 1940 da Fransa'da ve 1941 de Şimali Afrikada ona refakat etmişti.

İsrailden yapılan ithalattan menşe şahadetnamesi aranması hususunda elakalı makamlar serbest bırakılmıştır. Fakat başka memleketler menşeli malların İsrail anlaşması yoluyla ithalleri prensip itibariyle mahzurlu görüldüğünden menşe şahadetnamesi aranmaktadır. Ancak başka memleketlerden tedarikinde güçlük çekilen birinci derece ehemmiyetli bazı malların muayyen miktarda ithali için bazı istisnai muameleler yapılabilecektir.

Bu sebeple İsrail kliringi yoluyla ithal edilecek muayyen miktarda kamyon, oto ve ziraat lâtı yedek aksamı, iç ve dış lâstikler ve röntgen cihazları için menşe şahadetnamesi aranmamasına karar verilmiştir. Menşe şahadetnamesi aranmaksızın yapılacak ithalât Bakanlık tarafından istendiği zaman durdurulabilecektir.

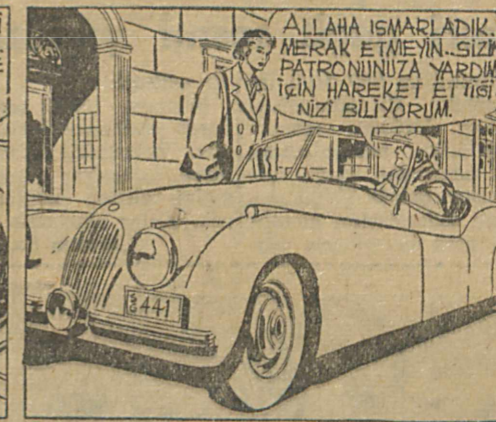
Belediye Reis Muavinliği Belediye'nin açık bulunan Belediye Reis Muavinliklerinden birine mimarlardan Hüsnü Timur tayin edilmiş, kararnameyi Vekiller Heyetinden çıkarak dün Belediye Riyasetine bildirilmiştir. Hüsnü Timur Belediye İmar ve Fen İşleri kısmına bakacaktır.

(1) Sivil hayatta mimar olan 45 yaşında Württembergli ihtiyatlı Yüzbaşı Hermann Aldinger, 1914-1918 harbindenberi babamın dostuydu. 1940 da Fransa'da ve 1941 de Şimali Afrikada ona refakat etmişti.

İstanbul İlavesine mecmua ile beraber bütün bayilerden tedarik edebilirsiniz.

YAPI ve KREDİ BANKASI

Detektif Nikin Maceraları

Sosyete Kumarbazları: 96

TAKVİM

29 Mayıs 1953 Cuma

Hicri: 16 Ramazan 1372
Rumi: 16 Mayıs 1369
Gün: 149. Ay: 5. Ruzı Hızır: 24

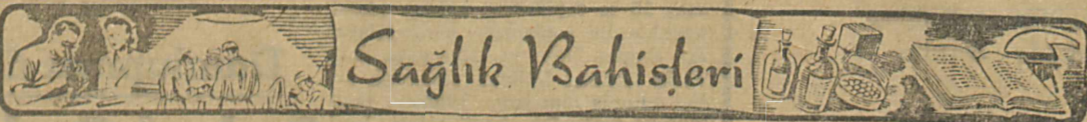
Güneş	4.31	9.00
Öğle	12.11	4.40
İkindi	16.11	8.39
Aksam	19.32	12.00
Yatsı	21.30	1.58
İmsak	2.21	6.50

FÂTİH'in İstanbul'u fethini beş yüzüncü yıldönümünü yaşıyoruz.

Bütün ömrü boyunca büyük muvaffakiyetler kazanmış, olan tarihinde, eski bir devri kapayıp, yeni bir devir açmış bulunan büyük Fâtih'in, hayatının bütün safhaları gibi, bir sefer başlangıcında ve bir çadır içinde cereyan eden ölümü de cidden dikkate şayandır.

Esasen eski büyük hükümdarların hangi hastalık veya arızalardan öldüklerini, bir hekim gözü ile, araştırmak bir hayli meraklı bir mevzudur. Hele bunların öldükleri zamanlardaki hekimlik bilgilerinin ne merkezde olduğunu düşünmek, bugün tababetin vasi olduğu terakki merhasesi ile o günkü hekimliği mukayese etmek, o günkü hekimlik gündüğü kadar ilerlemiş olsaydı acaba bu hükümdarları hastalıklarından kurtarmak ve ömürlerini bir az daha uzatmak mümkün olabilir mi idi? sualini ortaya atmak bu merak ve tecessüsü bir kat daha artırabilir.

Fâtih'in hastalığı ve ölümü hakkında zamanın hekimleri tarafından verilmiş bir bilgi yoktur. Bu husustaki yazılar ancak hekim olmayan tarihçiler tarafından yazılmışlardır. Bu tarih yazımların verdikleri malumata göre: Fâtih 1481 yılının Nisan ayında, kendisinden başka kimsenin bilmediği yeni bir sefere çıkmak üzere Usküdara geçmiştir. Hükümdarından gizli tutulan bu sefer, bazılarının rivayetine göre İran ve Suriye'ye, diğer bazı rivayetlere göre de İran üzerine yapılmıştır. Fâtih, Usküdera geçtikten zaman eski hastalığı olan Nikris illeti nüksetti, ve kendisi-

Fâtih'in Ölümü

ni muhtarip etmeğe başladı. Bunun üzerine Usküdar'da kurulan çadırlarda bir müddet istirahat çekti.

Vezirleri, yeni fethedeceği memleketlerin havasından ve suyunun istifade ederek hastalığının iyileşeceğinden bahis ile, hüküm darı teselli ettiler.

Rahatsızlığı bir az hafifleyince yoluna devam etti. Lâkin Gebze civarındaki sonradan Hünkâr çayırı denilen yere gelindiği zaman hastalığı pek ziyade şiddetlendi. Hattâ ağzından kan geldi. Hekimler bir çok ilaçlar verdiler. Konsültasyon yaparak ayağın kan aldılar. Fakat bunların hiç birisi fayda vermedi. Büyük Hükümdar gittikçe ağırlaşarak (4 Mayıs 1481 Perşembe günü) çadırının içinde bu fânî âleme ebcediyen vedâ etti.

Bugünkü bilgilerimize göre Nikris, çok eski bir hastalıktır. İsa'nın doğumundan beş asırdan fazla bir zaman önce bile bu hastalık vardı. Hipokrat hekim de bu hastalıktan bahsetmiştir. Ancak Nikris üzerinde tetkikler yapılmış onun mahiyetini, ilmi bir tarzda, ilk aydınlatan 17'nci asırda meşhur İngiliz hekimii Sidenham dr. Bu halde Fâtih'in vefatına rastla-

Sağlık Bahisleri

Fâtih'in Ölümü

şışmanlamağa elverişli, nefes darlıklarına ve şeker hastalığına müsteid insanlarda olur. Kadınlarda çok az, erkeklerde daha fazla görülür. Hastalık ekseriyetle 40 yaşından sonra ortaya çıkar.

Vücudun eklemlerinde, tortu halinde, toplanan urat tuzları oralarda Tofüs dedikleri sert şişlikler hasil ederler. Nikris başlangıçta nöbet tarzında seyreler. Nöbetle, çok defa, geceleri ayazın baş parmağı ve ayaktağı üzerine çok şiddetli bir ağrı ile başlarlar. Bu ağrı hastayı büyük bir ızdıraba düşürecek kadar dayanılmaz bir derecededir. Ağrıyan yer kızarıp ve şişer. El ile dokunmakla ve hattâ yatak örtülerinin temasıyla bile ağrı pek ziyade şiddetlenir.

Fâtih zamanındaki hekim için bu hastalıkta hangi prensiplere dayanan bir tedavi tarzı takip ettiği bugün bizce meçhul olduğundan bu hususta bir mütemmül söylemek mümkün değildir.

Fâtih, 28 yıllık hükümdarlığı sırasında, iki imparatorluk, on dört devlet ve iki yüz şehir ile dünyanın en kıymetli bir mücevheri olan İstanbul'u fethedip bize hediye eden müstesnâ bir kahramandı. Bu büyük hükümdarın hayatına karışmış ve ona çok ızdırıp vermiş olan Nikris, nihayet, onun ölümüne sebep olmuş bulunmakla, dünya tıp tarihinde dikkati çeken ve kendisiyle mücadele edilmesi lazım gelen kötü şöretli ve kötü tabiatlı hastalıklardan birisi olarak damgatarılmış bulunmaktadır.

Hastalığın ileri devrelerinde urat tuzları kalpte, damarlar içinde ve böbreklerde de birikerek da-

mar sertliği, tansiyon yüksekliği, sol kalp büyümesi, böbrek oozluğu, üremi ve beyin damarlarında sertlikler yapıp türlü türlü tehlikeli ihlâtlara ve ölümlere sebep olabilir.

Büyük Hükümdar Fâtih'in, ölmünden önce, ağzından kan gelmiş olması, Nikris hastalığının kendisinde uzun bir zaman beri, müzmin bir surette, mevcut olup kalp böbrek ve damarlarda ağır ihlâtlar yapmış ve tansiyonunu yükseltmiş olması ihtimalini düşündürmektedir.

Nikrisin bugünkü tedavisi, hastaları istirahat ettirmek, pansmanlar ve morfin gibi kuvvetli müsekkinlerle ağrıları teskin etmek, urat tuzlarını ortadan kaldıran bir perhiz yapmak, çıdem dedikleri nebatın müessir maddesini ihtivâ eden ilaçları vermek suretiyle nöbetlerin arasını uzatmak esasına dayanır.

Fâtih zamanındaki hekim için bu hastalıkta hangi prensiplere dayanan bir tedavi tarzı takip ettiği bugün bizce meçhul olduğundan bu hususta bir mütemmül söylemek mümkün değildir.

Fâtih, 28 yıllık hükümdarlığı sırasında, iki imparatorluk, on dört devlet ve iki yüz şehir ile dünyanın en kıymetli bir mücevheri olan İstanbul'u fethedip bize hediye eden müstesnâ bir kahramandı. Bu büyük hükümdarın hayatına karışmış ve ona çok ızdırıp vermiş olan Nikris, nihayet, onun ölümüne sebep olmuş bulunmakla, dünya tıp tarihinde dikkati çeken ve kendisiyle mücadele edilmesi lazım gelen kötü şöretli ve kötü tabiatlı hastalıklardan birisi olarak damgatarılmış bulunmaktadır.

Dr. Nuri Ömer ERGENE

Dünya Gazeteleri

NE DİYORLAR?

DÜNYA

Bugünkü iç durumun nazik düğümü

Dünya'da Fâtih Rıfki A-tay, yukarıdaki başlıklı makalesinde ezcümle diyor ki: «Bu garip durum, Halli Partisinin başında ve içinde bulunanları da iki kısma ayırmıştır: Bir kısmı partiler arası münasebetlerin normalleşmesi ve medenileşmesi için Başbakan ve arkadaşlarının samimi davranışlarına, kendi parti çokluğunu kazanmak için ciddi olarak çalıştıklarına, diğer vakit geçirmesi sebebi bu olduğuna kanaat etmektedir. Partilerarası münasebetlerin normalleşmesi ve tabiileşmesi gibi vatan ve milletle son derece hayvanî bir şekilde birleşmenin neticelerini beklemek ve vatanın normalleşmesi için doğru olduğunu düşünmektedirler.»

İstanbul halı

Yeni İstanbul'da Halı E-dip, İstanbul'un en büyük halı, makalesinde diyor ki: «Bizde halıların imalatına, esasın kurucuları olan sayarın birisi de...»

Spektator

İngiliz - Amerikan münasebatı

İngiliz - Amerikan münasebatına temas eden Spektator gazetesi sunları yazmak-

Yeni İstanbul

Yeni İstanbul'da Halı E-dip, İstanbul'un en büyük halı, makalesinde diyor ki: «Bizde halıların imalatına, esasın kurucuları olan sayarın birisi de...»

İstanbul halı

Yeni İstanbul'da Halı E-dip, İstanbul'un en büyük halı, makalesinde diyor ki: «Bizde halıların imalatına, esasın kurucuları olan sayarın birisi de...»

Yeni Sabah

Pürüzsüz demokrasi

Yeni Sabah'ta «Pürüzsüz Demokrasi» başlıklı makalede deniliyor ki: «Anti-demokratik hükümetlerin yıkılmasıyla mütemmül olarak düştür bir demokrasinin icabıdır. Fakat bu demokrasinin icabıdır. Fakat bu demokrasinin icabıdır. Fakat bu demokrasinin icabıdır.»

İstanbul halı

Yeni İstanbul'da Halı E-dip, İstanbul'un en büyük halı, makalesinde diyor ki: «Bizde halıların imalatına, esasın kurucuları olan sayarın birisi de...»

İstanbul halı

Yeni İstanbul'da Halı E-dip, İstanbul'un en büyük halı, makalesinde diyor ki: «Bizde halıların imalatına, esasın kurucuları olan sayarın birisi de...»

Yeni Sabah

Pürüzsüz demokrasi

Yeni Sabah'ta «Pürüzsüz Demokrasi» başlıklı makalede deniliyor ki: «Anti-demokratik hükümetlerin yıkılmasıyla mütemmül olarak düştür bir demokrasinin icabıdır. Fakat bu demokrasinin icabıdır. Fakat bu demokrasinin icabıdır. Fakat bu demokrasinin icabıdır.»

İstanbul halı

Yeni İstanbul'da Halı E-dip, İstanbul'un en büyük halı, makalesinde diyor ki: «Bizde halıların imalatına, esasın kurucuları olan sayarın birisi de...»

İstanbul halı

Yeni İstanbul'da Halı E-dip, İstanbul'un en büyük halı, makalesinde diyor ki: «Bizde halıların imalatına, esasın kurucuları olan sayarın birisi de...»

— Tiyatrodan mı geliyor sunuz?.. Biz de, kongreden... (Vatan) dan

30
PARİS DESENİ
12
CAZİP RENK

DİKKAT: Kumaşın kenarında boydan boyca "KOPRA" veya "KOPRA ROBLUK EMPRİME" yazısı bulunmayan emprimeler hakiki Kopra değildir. Bu hususa bilhassa dikkat ediniz.

İstanbulu fetheden kumaş

Kopra

Kumaşçılığı meslek edinmiş olan satıcılar, giyim mevzuunda zevki dünyaca tasdik edilen şık İstanbul hanımları ve ellerinden sayısız kumaş geçen terzilerimiz, KOPRA'nın gerek kumaş kalitesi, gerek desen ve gerek fiat bakımından müstesna bir emprime olduğunda mütteliklerdir. Yazlık robluklarınızı henüz seçmedinizse bir an evvel kumaşınıza uğrayıp KOPRA'yı görünüz. Bu harika kumaş "methiyesini", kendi kendine yapacaktır.

Kopra tabii ipeğe en çok benzeyen ve Nylon, Orlon gibi diğer suni ipeklileri gölgede bırakan, son derece dayanıklı harikulâde bir kumaştır.

Kopra emprimelerinin, giyiminize ayrı bir zerafet ve ihtişam veren son derece lüks bir gösterişi vardır.

Kopra meşhur Paris moda ressamlarının en son kreasyonu birbirinden güzel müstesna desenlere sahiptir.

Kopra mükemmel yıkanabilir ve fevkalâde ütö tutar.

Kopra emprimelerinin fiatı, kalitesine nisbeten son derece elverişlidir.

Türkiyede Yegâne Müessili

Sen Sapka

Devlet Tiyatrosu

İstanbul'un fethinin 500 üncü yıldönümü münasebetiyle

Şehir Tiyatrosu Dram Kısımında

Saat

29 - Mayıs - Cuma	21.15	FATİH Piyesi 1 inci temsil
30 - Mayıs - Cumartesi	15.00	FATİH Piyesi 2 nci ,, (Matine)
30 - Mayıs - Cumartesi	21.15	FATİH Piyesi 3 ücü Temsil
31 - Mayıs - Pazar	15.00	FATİH Piyesi 4 ücü ,, (Matine)
31 - Mayıs - Pazar	21.15	FATİH Piyesi 5 eci Temsil
1 - Haziran - Pazartesi	21.15	FATİH Piyesi 6 ncı ,,
2 - Haziran - Salı	21.15	FATİH Piyesi 7 ci ,,
3 - Haziran - Çarşamba	21.15	FATİH Piyesi 8 ci ,,
4 - Haziran - Perşembe	21.15	FATİH Piyesi 9 cu ,,
5 - Haziran - Cuma	21.15	FATİH Piyesi 10 cu ,,
6 - Haziran - Cumartesi	21.15	TOSCA OPERASI
7 - Haziran - Pazar	21.15	KONSOLOS OPERASI

NOT: Temsiller 29 Mayıs'tan itibaren her akşam Şehir Tiyatrosu Dram kısmında, 6 Hazirandan itibaren de her akşam Şehir Tiyatrosu Dram kısmı ve Atlas Sinemasında devam edecektir.

BİLETLER: 29 Mayıs'a kadar her gün saat 9 - 13, 15 - 19.30 a, temsil günleri 21.15 e kadar Şehir Tiyatrosu Dram kısmı gişelerinde satılır.

YERLER: Operalarda 10 - 7 - 5 - 2 Localar 40 - 30 Liradır.
Tiyatrolarda 5 - 3 - 1,5 Localar 20 - 15 Liradır.
Konserlerde 5 - 3 - 2 Liradır.

Yüksek mektep talebelerine Operalarda Tiyatrolarda Balkon 1 lira, Konserlerde her yer 2 liradır.

DAİMA YENİLİĞİN BAŞINDA BULUNAN

ŞİMŞEK MAGAZASI

Bon PARİS ve MILANO fuarlarında fevkalâde rağbet ve muvaffakiyet kazanmış

FRANSIZ - ÇEKOSLOVAK ve İTALYAN

Mamulâtı LÂMBALARIN ZENGİN ÇEŞİTLERİNİ haziranın ilk günlerinde kabul edeceğini sayın müşterilerine bildirir. GÖZLER İÇİN BEDİLİ BİR ZİYAFET teşkil edecek olan bu hârikaları takdir nazarile seyretmek için bir kaç gün daha sabrediniz.

ŞİMŞEK MAGAZASI Galata Osmanlı Bankası karşısında 44

"Satılık kamyon ve kamyonet,,

Yeni 3 tonluk karoserili, halî faaliyette Gommer marka kamyonlar Bradford marka yarım tonluk yanları camlı kamyonet acele satılıktır. Telefon: 23036.

Eğer beni gipta ediyorsanız...

Siz de saçlarınıza, benim gibi
ROJA
Briyantini
püskürtünüz.

ROJA

Evet, ROJA... jebnem gibi hafif ve elmas gibi parlak olan bu nefis briyantini, saçları yağlamadan ve üzerlerine toz zerrahı kondurmadan tabii bir şekilde parlattır.

Müteahhitlerin Nazarı Dikkatine

İngiliz menşeli HADFIELD marka, araba üzerinde monte edilmiş, devvar elekli Konkasör ve Mıdır makinelerimiz gelmiştir.

Satış
Deposu:

OSMAN TAŞÇIOĞLU

Şeref han, 2 nci kat No. 21-27 Galata - Tel: 40594

YAĞ FABRİKALARININ NAZARI DİKKATİNE

Çekoslovak "NOBEL NZ 1,, marka en mükemmel evsafıta

YAĞ TASFİYE TOPRAĞI

Siparişi kabul etmekte olduğumuzu derin saygılarımızla bildiririz.

"CHEMAPOL,, LTD.

Çekoslovak Birleşik Kimya Sanayi ihraç organı Türkiye Umumi Müessili

Hikmet Tuzcu ve Ortakları

Bankalar Caddesi: Güven han kat 4 Galata - İstanbul

Telefon: 43584 - Telgraf: KIMAKOL

DANS MI

Bilmiyorsunuz?

Bay ve Bayan öğretmenlerimiz size yalnız 50 lira mukabilinde 7 türlü dans öğretmeyi garanti eder. BALARISI Ahmet Faik Şener. Müraa: Cumartesi, pazar hariç her gün 17-21 arası Beyoğlu İstiklal' cad. Mis sokak No. 16 Kat 4.

BALARISI rumuzuna dikkat!

Telefon: 49450

Satılık Arsalar

Bulvar, Şehzade, Bayezit ve Eminönüne yakın İstanbulun merkezi olan Süleymaniye Molla Şemseddin Caddesinde 21 numarada (8 Metre cepheli 382 metre kare, içinde terkos suyu, 40 gül ve 24 meyve ağaçları) ve (9 Metre cepheli 500 metre kare 2 ahşap odası, 32 gül ve 27 meyve ağaçları) mevcut olup yekdiğerine muttasıl Fatih, Haliç ve Beyoğlunu görür, yüksek ve havadar Garaj, Depo, Ev ve saire yapmağa elverişli imar durumları mevcut 2 arsa satılıktır.

Müracaat: İstanbul Unkapanı Kazancılar Caddesi No. 30

Telefon: 26620

ŞİMDİ, EVDE,
HERKES YEMEKLERİMDEN
MEMNUN!..

Bütün yemeklerimi fevkalâde lezzetli ve nefis buluyorlar.
Söz aramızda, bunu yeni mutbak margarini VİTA'ya borçluyum.
Artık şimdi, yalnız sâf, hafif, A ve D vitaminleri bol olan VİTA'yı kullanıyorum

Vita

VİTA, Unileyer-İş'in (Bakırköy) imal ettiği
yegâne Holanda tipi mutbak margarini.

Grafika

36-V-53

KININLI
NEOKALMINA

Sizde ıslak havalardan
korkmayınız
Neokalmina
her türlü Soğuk
algınlıklarından
sizi korur.

Görüşler :

İstanbul'un
Fethi

Konstantinopol'un Türkler tarafından fethi tarihin bir hükmüydü. Anadolu Türkleştikten ve Rumeli'de Tunaya kadar varıldıktan sonra bu şehrin kendi surları içinde yalnız başına yaşamasına imkân yoktu. Edirne'yi kendisine payitaht yapan Osmanlı devleti için de İstanbul aynı zamanda tehlikeli bir kale idi.

Sultan Orhan ve Murad'ın İstanbul'u almak ve Osman'ın "İstanbul'u aç gülsâr yap., vasiyetini yerine getirmek istemeleri tabiiydi. Fakat her şeyden evvel Rumeli'yi düşman kuvvetlerinden temizlemek lâzımdı. Kosova zaferinde şehit olmasaydı Hüdavendigâr belki İstanbul'a dönerdi.

Yıldırım'ın Haçlılara karşı Niğbolu'da kazandığı büyük zaferden sonra İstanbul'u almak istediği muhakkaktı. Hat tâ buna bir hazırlık olmak üzere Anadoluhisarı dediğimiz "Güzelce Hisar,"ı da yaptırmıştı.

Timur hâlesi ve Çubuk ova hezimetini takip eden anarşi, "fâsılai saltanat., denilen iç ve kardeş harpleri bu teşebbüsü yarım asır daha geriye attı.

Peygamberimizin hadisi, Osman'ın vasiyetini yerine getirmek daha yirmi üç yaşındaki genç bir padişaha, İkinci Sultan Mehmed'e nasip oldu.

O tarihlerde İstanbul harap, idaresi anarşik ve perişan, halk fakir, din ve mezhep mücadele ve münakaşalarından muztarip bitkin ve bıkındı. Servet kalmamış, san'at gerilemiş, dış ticaret Venediklilerin eline geçmişti. Vaktiyle İstanbulluların yazlık göç yeri olan "Sikaga ; İncirlik, Venediklilerin kolonisi olmuş ve adına arapaça kaleden bozma olarak Galata denilen kısım imtiyazlı ve yabancı bir şehir halini almıştı. İstanbul'un parlak devirlerinde bir milyona kadar vardı söylenen nüfusu otuz bine inmişti. İstanbul içinde bir Türk mahallesi de vardı.

Hazine boşalmış, İmparator ve hükümeti dışarının yardımı ile geçiniyordu. Taçlarındaki, üstlerinde ve başlarındaki zümrütler, yakutlar satıldı ve veya çaldığı için artık Vasilevsler, Vasillassalar boncuksular süsleniyorlardı. Parasızlıktan sekiz yıldır A. yasofya'da ayın yapılamamıştı.

Bununla beraber fethi kolay olmadı. Son İmparator Konstantin XII. yabancı komutan

TELGRAF • TELEFON • RADYO

Kore'ye gitmemek için
parmaklarını kestiİhbar üzerine bir Amerikan çavuşu
hakkında takibat yapılıyor

Stuttgart, 28 (A.A.) — Bir Amerikan mahkemesi, bir Amerikan assubayının sol elinin parmaklarını balta ile kesmeyi kabul eden bir Alman tebaasını sekiz ay hapse mahkûm etmiştir. Amerikalı çavuş parmaklarını Kore'ye gön-

Erzurum adliyesinde terfiler

Erzurum 28 (Telefonla) — Erzurum adliyesinden Asliye Hukuk Hâkimi Şefkati Sefkatioğlu 125. Asliye Hukuk Hâkimi Salâhattin Elliöğlü 50. Asliye Hukuk Yardımcısı Mümtaz Doğaner 50 liraya terfi etmişlerdir.

Darülacezeden çıkarılan
hasta

Sirkeci'de Millet Palas Otelinde yatmakta olan Erzincanlı Rıza Ergün, gazetemize müracaatla, kemik ve ciğerlerinden rahatsız bulunduğunu, Balta Limanı Hastahanesinde üç ay yattıktan sonra taburcu edildiğini, buradan Darülaceze gönderildiğini ve orada da altı ay kadar kaldıktan sonra kapı dışarı edildiğini, halbuki rahatsızlığı dolayısıyla çalışamaz durumda bulunduğunu anlatarak, alâkalı sağlık makamlarının kendisine yardım ve tedavi ellerini uzatmasını rica et-

Bir gazete müvezzii tren
altında parçalandı

Dün sabah saat 6.30 da Sirkeci'den Çekmeceye gitmekte olan makinist Mustafa Dalgıç'ın idaresindeki banliyö treni, Bakırköy'de Basmaşane köprüsü civarında karşıdan karşıya geçmek isteyen 18 yaşlarında gazete müvezzii Akçabey Albayrak'a çarpmış ve ezmiştir. Muhtelif yerleri kesilen müvezzii derhal ölmüştür. Tahkikata Müddeiumumlükçe başlanmıştır.

Askerî bir kamyon devrildi,
16 yaralı var

Evvelki gün Dolmabahçe Stadin-da yapılan güreş müsabakalarından dönmekte olan 103343 plâkalı askerî kamyon, Topkapı - Edirnekapı asfaltında seyredirken yol kenarında duran 1458 plâkalı diğer bir taşıya çarpmamak için direksiyonu kırmıştır. Fazla süratle giden kamyon, yolun sağına çıkmış ve bir elektrik direğine çarptıktan sonra devrilmişti. Kamyonda bulunan 25 erden 16 muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı erler tedavi altına alınmış, tahkikata başlan-

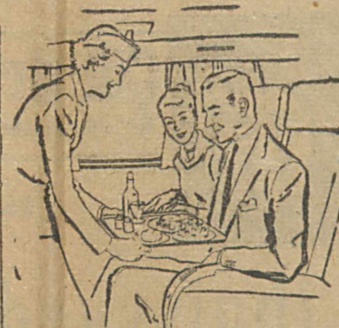
derilmemek ve Amerika'ya avdet edebilmek için kestirmek istemiştir. Bu çavuş hemen hemen bir senedenberi bu genç Alman parmaklarını kesmesi için yalvarmışsa da Alman bunu reddetmiştir. Delikanlı çavuşu Heilbronn'da bir Alman doktoruna götürmüştü, fakat doktor da bu işe tabiatıyla muvafakat etmemiştir. Nihayet çavuşun yalvarmalarından bıkan Alman, bir ormana giderek "cerahî ameliyeyi," icra etmiştir. Fakat bu arada bu ikisini takip eden diğer bir Amerikalı bunları ihbar etmiştir. Halen hastahane bulunan Amerikalı çavuş daha sonra bir askerî mahkeme tarafından yargulanacaktır.

Doğu Almanya'da
17 milyon insan
açlığa mahkûmDoğu Almanya'da bu yüzden
bir isyan havası esmeğe
başladı

Berlin, 28 (T.H.A.) — Alman hükümeti sözcüsü tarafından verilen beyanata göre, Doğu Almanya'da açlık 17 milyonluk bir kitleyi doğrudan doğruya tehdit etmektedir.

Verilen izahata göre, Sovyet işgali altındaki Almanya'da patates ve hububat stokları süratle erimmiştir. Hayvanlar için de gıda maddeleri bulunmadığından bu sahada da ölüm nisbeti artmış ve bu sebeple bir et kıtlığı da başgöstermiştir.

Bu yüzden Doğu Almanya'da bir isyan havası esmektedir.

Nazik hizmetkârlar, Super-6 Clipper seferinizin zevkli geçmesini sağlar.

FRANKFURT
DÜSELDORF
BRÜKSEL
LONDRAYeni Super-6 Clipper uçaklarıyla
en lüks hava yolculuğunu yapınız!

Bu yolcu siz olabilirsiniz... Bindığınız Super-6 Clipper, muhalif hava tabakasının üstünde, dakikada 8 km. den fazla süratle sessiz sedasız uçarken... nazik Clipper hizmetkârlarının her yolcuya ayrı ayrı gösterdikleri ihtimamdan kâm alan, önünüze getirilen Paris'in Maxim's Lokantasının nefis yemeklerinden, seçkin içkilerden mütezziz olan, arkaya açılan koltuğa yaslanıp rahat eden yolcu... evet siz olabilirsiniz!

Londra seferini yapan "Asia Express," yalnız Frankfurtta durur. Diğer Super-6 Clipper'ler Frankfurt, Düsseldorf ve Brüksel'e de uğrar. Munzam ücret ödmeden yolda tevaküf edilebilir.

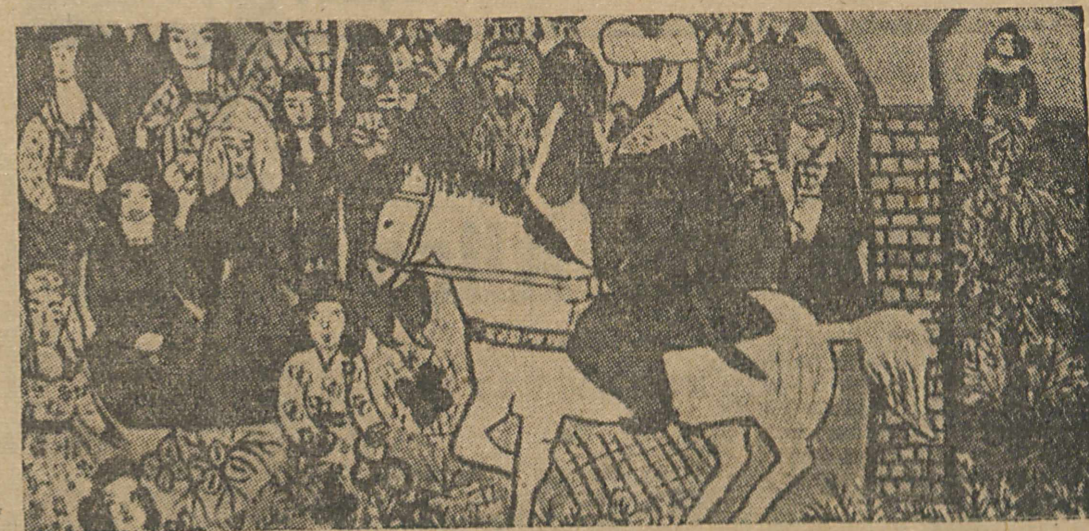
Seyahat Acentenize veya Pan American Havayolları Bürolarına müracaat ediniz.

ISTANBUL:
Galatasaray, Yeni Çarşı No. 20
Tel: 41219 - 40522. P.K. 2074
ANKARA:
Ankara Palas Oteli Tel: 13681

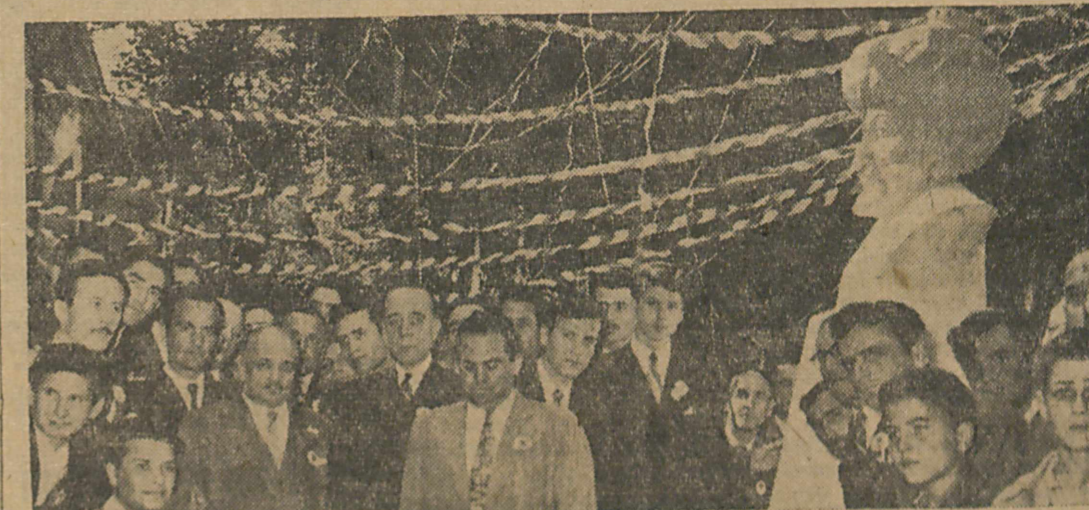
PAA
PAN AMERICAN
DÜNYANIN
EN TECRÜBELİ HAVAYOLLARI

TESEKKÜR

Dünyadan Haberler

İstanbul'un fethi gibi dünya çapında bir hâdise Türk çocuklarının ruhunda da iz bırakmadan kalmazdı. Yukarıdaki resim, Bayezit Çocuk Kütüphanesi salonunda yarın açılacak sergide teşhir edilecek eserlerden birini gösteriyor. 12 yaşında bir yavru tarafından yapılan resim, Fatih'in İstanbul'a girişini göstermektedir. (Foto: Hürriyet)

Fatih Medresesinde Yüksek Tahsil Talebe Derneğinin hazırladığı Fatih Büstü dün Vali ve Belediye Reis tarafından merasimle açılmıştır. Bu münasebetle Fatih'in değeri, bu gibi medreselerin kurulmasıyla memleket kültürüne edilen hizmetler belirtilmiştir. Resim açılış töreni esnasında çekilmiştir. (Foto: Hürriyet - A.B.)

Sayın öğretmenler

Çocuklarınızın başarısı ve sizin en yüksek randımanını elde edebilmeniz, evvelâ en iyi, en güzel kitapları seçmenize bağlıdır. Bunun için ATLAS YAYINEVİ'nin neşrettiği kitapları görmeden karar vermeyiniz!

İLKOKULLAR İÇİN

Kitabın adı	Sınıfı	Yazarları	Fiyatı
Tabiat Bilgisi	4	Nimet Çalısapa	100 kg
"	5	"	100 "

Avustralya'da yapıldıkları için tedbirli, güngörmüş kumandanlar vardı. Yeniçeriler, sipahiler talimli, intizamlı ve kuvvetli askerlerdi. Muhasaraya başlamadan Rumeli Hisarı denilen Boğazkesen kalesi yapılmış, İstanbul'un dış alemle münasebeti kesilmişti.

Muhasara kanlı ve çetin oldu ve savaş 53 gün sürdü. Tarihin hükmü yerini buldu. İstanbul düştü. Fatih şehre girdiği vakit öfkesine ve intikam hirsuna kapılmadı. Halka iyi muamele edilmesini istedi, yağmaya mâni oldu ve edenleri de cezalandırdı. Mehmet Beye Fâtih ve İmparatorluk unvanını kazandıran o fethin bugün tam beş yüzüncü yıldır.

Sükrü KAYA

Avustralya'da yapıldıkları için tedbirli, güngörmüş kumandanlar vardı. Yeniçeriler, sipahiler talimli, intizamlı ve kuvvetli askerlerdi. Muhasaraya başlamadan Rumeli Hisarı denilen Boğazkesen kalesi yapılmış, İstanbul'un dış alemle münasebeti kesilmişti.

Fatih Sultan Mehmet
Rozeti

Bu mutlu günün en güzel
hâtrası
(Kırtasiyecilerden temin edilir.)

SAMATYA AJANSI

Bugünden itibaren sayın müşterilerinin hizmetine âmadedir.

TÜRKİYE
İŞ
BANKASI

NİŞANTAŞI
AJANSI

AÇILDI

TÜRKİYE ESKİ MUHARİPLER BANKASI (MUHABANK)

30 Nisan 1953 fevkalâde umumî heyet toplantısında, sermayesinin İKİ BUÇUK MİLYON LİRAYA çıkartılmasına karar verilmiştir.

ESKİ MUHARİPLER BANKASI, Her yüz hesapta birine PARA İKRAMİYESİ veren ve EV İkramesini kazanana Türkiye'nin neresinde isterse orada inşa ettiren TEK BANKA'dır.

(Ankara haricinden gönderilecek mevduatın posta ücreti Bankaya aittir. Para İkramesine 25, EV İkramesine 150 lira dan itibaren iştirak edilebilir.)

Merkezi: Konya sokak, 1 inci Işkur Han (Tel: 16953)
Yenişehir Şubesi: ANKARA ORDUEVİ binasında (Tel: 28963)
İstanbul Şubesi için bina aranmaktadır. Posta kutusu 64
(Ankara adresine teklif yapılması.)

TEŞEKKÜR

Kıymetli alle büyüğümüz KERİME SÜRDEM'in vefatı dolayısıyla cenazesine bizzat gelen, telgraf, mektup ve muhtelif yollarla acımıza iştirak ederek bizi teselliye çalışmak lütfunda bulunan dostlarımıza minnet ve teşekkürlerimizi gazeteniz vasıtasıyla arz etmeyi bir borç biliriz. Eviâtı:

VEFAT

Merhum İhsan Paşa hafidesi, sabık Rüşumet Umum Müdürü ve Borsa - Osmanlı Bankası Komiseri rahmetli Kemalettin Bey kerimesi, «Yeni Sabah» gazetesi müessesisi ve eski sahibi gazeteci arkadaşlarımızdan Cemalettin Sarıoğlu'nun refikası ve Güzel Sanatlar Akademisi Mimari kısmı Şefi Ahsan Yapanar'ın ablası:

FATMA MELÂHAT SARAOĞLU Hanımefendi, Tanrının rahmetine intikal etmiştir. Cenazesi 29 Mayıs cuması günü, Bostancı, istasyon civarı, İçerenköy caddesi 17 numaralı köşkten kaldırılıp cenaze namazı Bostancı Camii Şerifinde öğleyi müteakip eda edilerek Sahrayı Cedit Kabristanındaki alle makberesine defnolunacaktır. Mevlâ ganî ganî rahmet eyleye.

Kuşat resmine davet

Beyoğlunda meşhur ÖZSÜT mahallicisi 500 üncü fetih yılı münasebetiyle bugün Melek ve Ar sinemaları sokakındaki yeni salonlarında sayın müşterilerine eskisi gibi halis süttü yapılmış mülâtin ve pastaları takdim etmekle şeref duyacaktır. Recep Özsüt

- 37 -

— Rica ederim matmazel, oturun. Söyleyim; bahsettiğiniz iş Bossonies ormanı işidir. Cantal bölgesinde, Parlan'la Bastide du Haut Mont arasında, altıyüz hektarlık bütün bir parça.

— Bu orman satılık mı?

— Evet, Matmazel, Brive'de banker Edouard Lacoste'un karısının malıdır. Mösyö Lacoste son likidasyonda zarara uğramış. Bir milyona yakın açığı var. Hafta sonundan evvel bu parayı bulması lâzım. Hem de bunu gayet gizli bir şekilde tedarik etmek zorunda, aksi takdirde bütün ufak mevduat sahipleri, bir gün içinde kişilerine hücum ederler. Görüyorum ki, Mösyö Cajarc, bütün gizliliğine rağmen, bu işi haber almış.

— Bu iş temiz bir iş mi, metr Labeyrie?

— Harikulâde bir iş Matmazel. Zaten mademki Mösyö Cajarc...

— Ben de budala mıyım öyüm? Tabii, işin temizliğine bundan büyük delil olmaz. Demek ki, bu meseleyi, dün, Brive'deki noterlerin birinden öğrendiniz, öyle mi?

— Evet, Lacoste ailesinin noteri olan Metr Maury'den öğrendim.

— Peki, hazırlanan Metr Labeyrie. Bir çeyrek saate kadar gelip sizi alacakmı.

— Beni alacak mısınız, Matmazel? Nereye gideceğiz?

— Brivele, Metr Maury'ye. Bu akşam bu iş halledilmiş olmalıdır.

— İki ama, ben bir yere ayrılamam, Matmazel. Bugün öğleden

Kıtabın adı	Smifi	Yazan	Fiyatı
Matematik	I	H. Erker - S. Eğilmez - R. Baykal - Ş. Egeli	165
Matematik	II	" " " " " "	165
Matematik	III	" " " " " "	190
Dilbilgisi	I	Tahir Nejat Gencan	80
Dilbilgisi	II	" " " " " "	105
Dilbilgisi	III	" " " " " "	105
Tarih	I	Ekrem İnal, Nurettin Ormanacı	115
Tarih	II	" " " " " "	115
Tarih	III	" " " " " "	175
Coğrafya Dersleri	I	Rauf Seymen	115
Coğrafya Dersleri	II	" " " " " "	125
Coğrafya Dersleri	III	" " " " " "	115
Coğrafya	I	Dr. Sırrı Ering, Sami Öngör	115
Coğrafya	II	" " " " " "	125
Coğrafya	III	" " " " " "	115
Tarım Bilgisi	I, II, III	Tarık Rona, Prof. Sabahattin Özbek	190

Kitaplar Milli Eğitim Vekâleti Yayınlarından veya doğrudan doğruya Atlas Yayınevinden temin edilebileceği gibi, bulunduğunuz şehrin kitapçıları vasıtasıyla da tedarik edilebilir. ★ Okul kitaplarına kredi açılır ve yüzde 20 iskonto yapılır. ★ Siparişler, mutlaka okulların resmi hırlı bir mektubu ile, şu adrese yapılmalıdır:

Bütün ilkokullara ve orta okul öğretmenlerine nümuneler gönderilmiştir. Bu nümuneleri almayanlar bize bildirdikleri takdirde tekrar gönderilir.

ATLAS YAYINEVİ
Nuruosmaniye caddesi, Memiş sokağı No. 9 İSTANBUL

Telgraf adresi:
ATLAS YAYIN
İSTANBUL
Telefon: 25286

ATLAS

YAYINEVİ

VASİYET

Yazan: Pierre Benoit • Tercüme: Hamdi Varol

sonra bir nikâh mukavelem var.

— Bir çaresini bulun.

Teyzem, bir çeyrek saat sonra, Mösyö Prunet ile otomobilini seferber etmiş, noterin kapısını önüne gelmişti. O zamana kadar otomobile binmemekte inat eden bu kadın, o gün, bu nakil vasıtasına başvurmakta tereddüt etmemişti. İki saat sonra, noterle ikisi, Metr Maury'nin yazıhanesi açıldığı saatte Brive'e varmış bulunuyorlardı. Saat altıda da, Sousceyrac'a dönmüşlerdi. Metr Labeyrie'nin, rastgele bir bahane bulup kendilerine söylemesini kızına tenbih ettiği nikâh mukavelesi sahipleri müstesna, onların bu gayububetin kimse farkına varmamıştı.

Jean:

— Ertesi gün, Cajarc'ın halini görmeliydi, dedi.

— Ha bunu bileydin. Teyzem işi iyi idare etmişti. Oduncuyu karşısında, gördüğü vakit, için için kim bilir ne sevinçliydi.

— Maalesef, yapacak bir şey yok Mösyö Cajarc, demişti.

— Sahî mi, Matmazel?

— Dedim gibi. Bir tek metelik ayırmama imkân yok. Çiro ödünç

vermeyi tasarladığım üçyüz bin frangi, bir arazi işine yatırmak mecburiyetinde kaldım.

— Arazi işi mi?

— Evet. Hatta bu hususta sizin fikrinizi de almak isterdim, Bessonies ormanını satın aldım. İşte satış senedinin sureti.

Teyzem, vahşi bir zevk duyarak, senet suretini Cajarc'a göstermişti. Lâkin Cajarc o anda soğukkanlılığını şayanı hayret bir şekilde muhafaza etti. Eğildi, teyzeme şöyle dedi:

— Sizî tebrik etmekten başka bir şey yapamayacağım, Matmazel. Ha yatımın en mükemmel volij sayabileceğim bir işte siz muvaffak olmuştunuz. Bu iş, size, Lava! de Cère işinden daha fazla para getirir. Şu şartla ki istifade etmesini bilirsiniz. Şimdi müsaadenizle bir şey söyleyeyim. Böyle bir ormanın işletilmesi işini en mükemmel surette başaracak, bu javalide bir tek kişi tanyorum, o da köleniz. Eğer bana müracaat edecek olursanız, zaten müracaat etmeyip de ne yapacaksınız, o takdirde, ikimiz için de istifadeli bir iş yapmış olursunuz. Siz, işinin erbâbi olan, rastgele a-

kaç keserek ormanınızı be meyecek olan bir adama bırakmanet etmekle, her dakika mekten kurtulacaksınız. Be bil, cebimden para çıkmaması için, ormanınızı işletece dersiniz?

Teyzem, bu teklifin mükâfatını gördü, aynı gün Bessonies gitmek üzere randevulaştı Jean:

— Yalnız bu kayba uğramam için, sonra Cajarc, noter Labeyrie'ye halde düşman olmuştur.

— İşte bunda yanılıyoryorman hemen bunun aksı o jarc gibi adamların kuvvetleri menfaatleri icabı ise, mağlup olmamalarıdır. Odu menfaati, Metr Labeyrie ile kalmasını icabettiriyordu.

Bu Bessonies ormanı mezerinde durduğuma aadim. Bu hikâye, Matmazel Lauzetinin ne şekilde büyüdüğüna izah etmekten de fazla radi. O andan itibaren, teyzem arasında doğan mülâhazaları daha iyi aydınlatıyor. (Devam)

400 ALTIN
TÜRK TİCARET BANKASI
100 ALTIN
50 ALTIN
1000 LIRA
50 ALTIN
1000 LIRA

HAZİRAN KEŞİDESİNDE, ALTIN ve PARA İKRAMİYELERİ VERİYOR

BUGÜN AKŞAMA kadar bir hesap açınız.
Her 150 LİRAYA bir kur'a numarası

ANKARA SİGORTA

Büyük Postano karşısı, Telefon: 24815 — İSTANBUL

Güreş Tarihimizin Unutulmaz Yaprakları Baş Pehlivanların Baş Güreşleri

Güreş Tarihimize Toplu Bir Bakış

Makarnacı - Aliço Güreşi

— 17 —

Yazan:

EŞREF ŞEFİK

Hattâ bir kaç cümleden sonra Aliço'nun yaverle de alay etmek gibi bir cür'ete kapıldığını farkeden Kavasoglu, konuşmayı sert bir şekilde kesip, Aliço'yu Seryaverin yanına götürmeyi münasip bulmuştu.

— Aliço! Aliço! Bunun burası İstanbuldur. Şimdi huzuruna çıkma çağın Paşa da Padişahımız Efendimizin yaveridir. Benim, senin gibi pehlivan parçalarının lâfi olmaz burada. Kendini köy ağalarının düğünlerinde sanma. Doğru dürüst konuşacaksa ne âlä. Yoksa heybeyi sırtla memleketin yolunu boyla...

Aliço, Kavasoglunun birden sert leşmesini şöyle bir mukabele ile aklınca tatlıya bağlamıştı:

— Kızma be ağam! Seni sayarım. Sözümlü dinlerim. Ama Saray'da Şamdanıbaşı ve Paşaların ma'iyeti olduğun için değil. Bizden evvelki başpehlivanların başı idin. Senden kalma oyunları öğrendik. Ne de olsa pehlivanlıkta çırağın bu de olsa pehlivanlıkta çırağın bu de olsa pehlivanlıkta çırağın bu de olsa pehlivanlıkta çırağın...

Aliço, Kavasoglundan yediği zil çütin tesiriyle Seryaver Halil Paşa'nın oldukça hürmetkâr konuşmuş. Makarnacı ile huzurda sahi günü tutuşacakları emrini alınca; başüstüne, isterseniz şimdi kapışırız, demişti.

Aliço - Makarnacı boğuşması

Sahi sabah! Eyüp sırtlarının geb nemli çimenlerini pırıldatırken Saya Ocağın duvarlarından Aliçonun sesi gürliyordu:

— Heyyy Makarnacı! Bugün anandan doğduğun tarafı sana şaşırtmazsam bana da Aliço demesinler! Sabah kahvesini getiren hademeye de:

— Akşama ya beni, ya onu tanıyamıyacaksin. Saya Ocağın yoluna bulana ne mutlu. Bu ocağın yolunu bulan da ne halde bulacak Allah bilir... diye söylenerek, huzurda atacağı güreşin bir ölüm kelmî boğuşması olacağını hissettiriyordu.

Aliço ile Makarnacı yağ kazanı yerine huzurda ekseriya kullanılabaz, ceviz çikâli iki yarım yağ fıçasına geçtiği vakit padişah, genci kol ve vücut hareketleriyle

yağlanan Aliço'nun tuncdan muazzam bir heykel heybeti ifade eden adalelerini gördüğü zaman hayret etmişti.

O güne kadar huzuruna çıkan pehlivanların hiç birinde, öyle heybetli ve baştan aşağı birteviye tunc dökme imiş hissini veren bir tesnasûbe tesadüf etmemişti.

Makarnacı ise, iriliği kemiklerine sıkı sıkı sarılmamış vücuduyla yağlanırken bile, büyük kol hareketleri yapmaktan çekiniyor, her hali ile huzurda olduğunu hissettiriyordu.

Aliço'nun saçları yanlarından ve ortasından hayli dökülmüştü. Yalnız başının altına yakın ön tarafından bir tutam uzunca saç kalmıştı.

Makarnacı, Camliköşke doğru secdeye kapanıncasına selâm verip, el pençe durmuştu. Aliço ise serbest tavırlarla meydanda biraz dolaştıktan sonra Makarnacının yanına gelmediğini görünce, huzurda olduğunu alırdımadan hasmına seslenmişti:

— Hey be Makarnacı! Yanışsana! Bu çayırı hepten temennalamağa mı, yoksa güreş tutmağa mı çıktın?

Aliçonun böyle seslenmesi Seryaverle Kavasoglunun renklerini attırmıştı. Daha güreş başlamadan böyle bağırarak Aliçonun güreşin hızlandığı sıralarda savuracağı nazarları düşündüydüler.

Abdülâzîz ise, Aliçonun vücut yapısı kadar manevi yapısının da diğer pehlivanlardan bambaşka olduğunu farketmişti.

Makarnacı, Aliço'nun bir daha bağırmasına meydan vermemek için yanına yaklaştığı sırada da Aliço, rahat durmamış, onunla şöyle alay ediyordu:

— Abe Makarnacı, besli mandalara benzersin. Nerelerde geliştirdin bu kahibi?

Güreş başlarken, Aliço, ilk ağız da sığı, kıvrak bir pegreve başlamıştı. Makarnacının pegrevenmediğini görünce, huzurda öyle uzun boylu pegrev yapılmıyacağına hırlayarak duraklamış, üstelik zur

na, davul seslerini de işitmediğinden Makarnacıya neşesinin kaçtığını ifade ediyordu:

— Pegrevisiz, davulsuz, zurnasız kapışacağız be ağa. Böyle güreş te şavşaklı olur mu?

İki hasım ortada kavuştukları vakit Aliço bir ağaç gövdesi gibi dimdik, Makarnacının payaça dalmasından çekinmediğini gösteren bir serbestlikle güreşe başlamıştı.

Makarnacı, Aliçonun bu dobra dobra tutuşuna sıkı hamlelerle girişmiyor, blâkis, güreşi yumuşatmağa çalışıyordu.

Aliço öyle idman güreşi yapar gibi güreş tutacak adamlardan değildi. Makarnacının yavaştan almasına karşı birdenbire coşmuş, sağlı sollu el enselele hasmını sarsmağa başlamıştı. Nihayet bir dakika gelmiş, Makarnacı da Aliço'ya uymağa mecbur kalmıştı. Artık güreşin idaresi elinden çıkmıştı. Aliçonun istediği sertlikte güreşiyorlardı.

(Devam edecek)

Bir Türk Rakkasesi Amerika'ya gidiyor

Meşhur Türk rakkaselerinden Semiramis, bu hafta içinde iyi bir anlaşma ile Amerika'ya gidecektir. Semiramis Amerika'da 3 ay kalacaktır.

Çöl Kralı İbnissuud

Hayatı, Maceraları ve Sarayının içyüzü

Yazan: Henri Martin

İbnissuud'u Hilesi

Çöl Kralı, hocalarla arasında radyo yüzünden çıkan ihtilâfı zekâsiyle halletmeğe muvaffak olmuştu.

— 20 —

Bir defasında, İbnissuudun hareketlerini daima tenkitkâr bir gözle müşahade etmeğe alışmış hocalardan biri, bıyıklarını fazla uzattığı için Çöl Kralını tenkit etti. Hocanın bu itirazına mesnet edinmediği bir misal vardı. Bizat Hazreti Peygamber sağlığında daima bıyıklarının kısa kesmiş ve onları kırmıştı. Halbuki Kralın bıyıkları palabıyıklı.

İbnissuud bıyığına varıncaya kadar karışın bu hocaya itiraz etmedi. Onun tenkidini gayet suhuletle karşıladı. Ertesi gün, hocalar İbnissuudu gördükleri zaman şaşırıyorlardı. Zira İbnissuud bıyıklarını kırmış, son derece ufalmıştı.

İbnissuud bütün gayretlerine rağmen, bugün bile zaman zaman ulemâ ile çatışmaktadır. Ulemâ olmasın, Çöl Kralı memleketini muhakkak ki çok daha modern bir ülke haline getirecekti. Bu medeniyet âlâmetlerini Suudi Arabistana daha ziyade memleket dahilinde petrol kaynaklarını işle e Amerikan petrol şirketleri sokmaktadırlar. Fakat İbnissuud Aramco'nun Suudi Arabistana sokmak istediği bu yenilikleri kabul ettirene kadar ulemâ ile aylarca mücadele etmektedir.

RADYO YÜZÜNDEN ÇIKAN İHTİLÂF

Ulma ile İbnissuud arasında modern icatlar dolayısıyla ilk ihtilâf radyo yüzünden çıktı. İbnissuud, kimseyi haberdar etmeden Ciddede bir radyo istasyonu kurmağa karar vermişti. Ulemanın bu teşebbüsüne itiraz edeceğine gayet iyi bildiği için işi aceleyle getirmek ve istasyonun kuruluşunu bir olup bitti haline sokmak istiyordu.

İbnissuud bu teşebbüsün bu kadar kalamiyacağını da biliyordu. Zira Ciddede radyo istasyonunu kurduktan sonra Suudi Arabistan tebeası olan Arapların radyo cihazları almalarını da temin etmek lazımdı. Radyo istasyonu kadar işin bu safhası da mühimdi. Kral bunun üzerine Ciddede radyo satmak bir çok mağazalar açılmasını teşvik etti.

Tam bu sırada ulemâ işe müdahale etti. Hocalar: "Konuşan kutu, nun tamamen şeytan işi bir oyuncak olduğunu söyleyerek İb-

— Dinimiz yenilik hareketlerini hoş karşılar. Ben de radyonun dinimizin takbih etmediği yenilikler arasında bulunduğuna kaniim. Radyo istasyonunun inşaatına ve memlekette radyo satan dükkânların açılmasına bu sebeple müsaade ettim.

İBNISSUUD HOCALARI NASIL ATLATTI?

Riyad Sarayının büyük içtima salonunda toplanmış olan hocalar birbirlerine şüpheli nazarla bakıyorlardı. İbnissuudun sözlerini kabul etmedikleri ve eski fikirlerinde ısrar ettikleri yüzlerindeki bakışlardan anlaşılıyordu.

İbnissuud bir müddet daha bir bir deryeden su getirerek onları ikna çalıştıysa da muvaffak olamadı. Memlekette radyoyu sokmağa azmetmişti. Fakat bu arada ulemâyı da darıltmamak vardı. Onların rızasını almazsa bu işi yapabilemeyecekti. Bu işin içinde çıkar bir yol bulması gerekiyordu.

Nihayet Çöl Kralının zekâsi imdadına yetişti. Kurnazca bir çare bulmuştu. Ulemâyı hitaben:

— Siz, dedi, radyonun şeytan işi olduğunu söylüyorsunuz. Ben ise modern âletin memleketimizin ve halkımızın hayrına olduğunu iddia ediyorum. Siz bu âletin şeytan işi olduğunu ispat edemezsiniz. Fakat ben nun şeytan işi olmadığını size ispat edeceğim.

Kral bunun üzerine sözlerine devamla şöyle dedi:

— Bu âlet şeytan işi ise Allahın kelâmını tabii ki nakletmeyecektir. Bu arada inçelikleri, şuhukları ve güzellikleriyle meşhur Bizans dilberleri, onları korumasını bilmeyenlerin elinden çıkacak, yeni zafer ve iman ordularının nasibi olacaktır.

İstanbul fethinde bulunmak saâdetini tadanlardan Tacizâde Câfer Çelebi, "Mahrûse-i İstanbul Fetihnâmesi, nde bu hâdiseyi hayli edebî bir ifade ile, şu mealde hikâye etmiştir:

Fâti'h'in

Zafer Sırları

Aşk insanı Fâti'h

Fâti'h'in, ince gönül ürperişleriyle dolu aşk ve kadın anlayışı, onun büyük torunu Yavuz Sultan Selim'in hârikülâde erkek ve kahraman gönlünde de aynı inceliklerle yaşamıştır...

— 3 —

İSTANBULUN fethine dâir, mühim eserini yazdıktan sonra, onu Bizat Fâti'h'e takdim eden, çağdaş bir Bizans tarihçisine göre; İstanbul Fâti'hi, kendi iman ordularına Peygamberin müjdediği şehri zaptetmeden önce, Beylerine, Ağalarına, Paşalarına son bir nutuk vermişti.

Muhtevâ bakımından, dünyâ hitâbet edebiyatının şaheserleri arasında görünür bir şekilde, dâhi kumandanın, ordularına iman ve elektrik verecek sözleri ne ölçüde bildiğinin ve bulduğunun delilidir. Beylerinin ve askerinin cesâret ve faziletine şiddetle güvenen Fâti'h, İstanbulun her şeyden önce bu kuvvetlerle alınacağını söylüyor; bu arada, Bizans'ın her türlü sanat âbideleri müstesnâ, bütün servet, eşyâ ve hazinelerinin onu zaptedecek erlere nasip olacağını müjdeliyordu.

Vâdedilen bu servet ve hazineler arasında Bizansın bir kısmı halka da vardı. O çağların yüreğindeki savaş kanunlarına bilhassa kendiliğinden teslim olmayan şehirlerin halkı, galip ordular tarafından esir alınır. Türkler, teslim olan şehirlere ve halkına kendi millî şehirleri gibi bakar, hürriyet verirlerdi.

Demek ki, İstanbul fâtihi olacak her savaş kahramanının hissesine, altınlar, mücevherler, eşyalar kadar, şehir halkından da bir kısım kullar ve cariyele isâbet edecekti. Bu arada inçelikleri, şuhukları ve güzellikleriyle meşhur Bizans dilberleri, onları korumasını bilmeyenlerin elinden çıkacak, yeni zafer ve iman ordularının nasibi olacaktır.

İstanbul fethinde bulunmak saâdetini tadanlardan Tacizâde Câfer Çelebi, "Mahrûse-i İstanbul Fetihnâmesi, nde bu hâdiseyi hayli edebî bir ifade ile, şu mealde hikâye etmiştir:

"Dudakları inci saçan, saçları gönül bağlayan, boyları gül dalı, göğüsleri taze gonca, saf kızlar ki bir benzerini kimse görmemiş; bilek ve ayaklarına, el ve ayak bileziklerinden başka hiç bir şey erismemiştir; bunlar, kâfirlerle lâ-

Nihad Sami

BANARLI

erkeklerini kendi ordusundan satın almak suretiyle büyük Hakanlığına ayrı bir şeref ilâve etmişti.

Biz, bu çıkış noktasından hareket ederek, şunu belirtmek istiyoruz:

Fâti'h Sultan Mehmed, o devrin hükümdarıydı ki, adımlarının ve imanlarının önünde surlar devrilen Türk erleri gibi ve şüphesiz, onlardan defalarca ziyâde olarak, Sarayına en güzel medeniyetlerin, en güzel kadınlarından seçilmiş, sayısız cariyele toplayabilirdi.

Hakikat de böyleydi. Genç hükümdar, yalnız saraylar dolduran yabancı güzellerin gönlünde değil, bizat Türk güzellerinin gönlünde de bir başka hükümdar saltanatıyla yaşıyordu. O Türk güzelleri ki Orta-Asya bozkırlarından gelip, Anadolu ve Balkanlar Türkiyesinde nesillerce yaşadıkları sonra, yeni vatan topraklarının çeşitli güzellikleriyle anlaşarak, yeni medeniyetin çeşitli incelikleriyle kaynaşarak, her gün biraz daha güzelleşiyorlardı.

Velhâsıl, değerli şair Nezihe Arâz'ın "İkinci Mehmed, adlı he-nüz negrolunmamış güzel şiirinde belirttiği gibi, o çağlarda:

Ve göklere baş kaldıran ağaçlar
Yeşilin rü'yâsını görürdü
Ve sâllam söğütleriyle Meriç
Denizin rü'yâsını görürdü
Ve samur fırcasıyla nakkaşlar
Çini'nin rü'yâsını görürdü
Ve yağız atlarıyla leventler
Seferin rü'yâsını görürdü
Ve sırma saçlarıyla genç kızlar
Mehmed Hân'ın rü'yâsını görürdü.

Bu da, çok tabii idi. Çünkü Şarkın masalları bile böyle empediyordu. Asırlarca bütün Şark kızlarının gönüllerinde ve rü'yâlarında, ideal erkek olarak hemen

sonsuz bir tevâzu, ve sevilen kadını her değerini, her saltanatın üstünde gören bir saygı ve incelik vardı.

Tarihçi Gibbons, ilk Osmanlı Sarayının kadınlara gösterdiği derin saygı ve anlayışa ehemmiyetle dikkat etmiştir. İngiliz tarihçisi, önce, meşhur seyyah İbn Batûtanın Türkler ve kadın hakkındaki şu dikkate değer görüşlerini nakleder: "Orada hayretle gördüm ki, Türkler içinde kadın büyüklüğüne ayrı bir şeref ilâve etmişti.

Biz, bu çıkış noktasından hareket ederek, şunu belirtmek istiyoruz:

Sonra kendi kanaatlerini de şu sözlerle anlatır: "Sâir gürbüz ve kuvvetli milletlerde olduğu gibi, Osmanlı kadınlarının da yüksek mevki vardı ve (başlangıçta) haremle kapanıyorlardı... "Ancak İkinci Murad zamanındadır ki hükümdarların bile haremî vardı... (fakat) "Kadınların aşağı görülmüşü hakkındaki Müslüman telâkisi, Muhteşem Süleyman'ın saltanatından sonraki zamanlara kadar Osmanlılar arasında cârl değildi...

Bütün bunlar, Fâti'h'i hazırlayan çağlardaki Türk cemiyetinde görülen ferdi, içtimâî ve bir kelime ile, medeni olgunluğun ifâdesiydi. Nitelik İstanbul Fâti'hi, böyle asil bir terbiye ile, kadınlara sâhip ve hâkim olmayı değil; belki hiç bir dünya sarayında görülmemiş bir ruh inceliğiyle; sevilen kadına kul, köle olmayı; vurgun ve mahkûm olmayı özleyen bir gönül büyüklüğüne ulaşıyor.

Fâti'h, vatan şairi Namık Kemal'in pek beğendiği bir şiirinde bu ince duygusunu:

Zulfünün zencirine bendeyledin
Şâhum beni
Kulluğundan etmesün âzâd Allâhum beni
gibi müstesnâ beyitleriyle ve örgüsünde tasavvuf lezzeti bulunan bir vecdile ifâde etmiştir.

500.

FETİH YILI

YENİ
İNGİAylardır beklenen memleketimizden
güze yazarları tarafından
hazırlanan

İNCİ'NİN Fetih

Sayısı

BUGÜN ÇIKTI

Bu sayıda: (Fatih Kanunnamele-ri) Ord. Prof. Hıfzı Veldet Velidedeoğlu. (Bir Tepeden) Yahya Kemal Beyath. (Cehlimiz Bizans Surlarından Kuvvetli İmiş) Yüksek Mimar Sedat Çetintaş. (Fatih'in Moskof Tehlikesini Önleme Siyaseti) İsmail Hami Danişment. (Fatih Devri Sanatları) Tahsin Öz. (Topkapı Sarayında Büyücüler) İ. Hakkı Konyalı. (Fatih Bir Sulkaste mi Kurban Gitmişti?) Reşat Ekrem Koçu. (Fetih Şehitleri) Kandemir. (İstanbulu fetih yılına nasıl hazırlayacaktım?) Dr. Lütfi Kırdar. (Kariye camii) Vecdî Benderli. (Fatih Sultan Mehmet Han) Necdet Sancar.

Ayrıca
EN GÜZEL FETİH
ŞİRLERİ

Beş renkli kapak içinde beş büyük forma olarak fiatı bir iradır. Bugün mutlaka bir İnci olmayı ihmal etmeyiniz.

Bu hafta İnci fetih hakkında çıkan en güzel ve en dolgun eserdir.

mak teşebbüsüne karşı çıktılar. Beklenen mollalar radyoda billür gibi sesiyle Kuran okuyan bir hafız duydukları zaman şaşırıp kaldılar.

İbnissuud bunun üzerine Vehabi ileri gelenlerini toplayarak onlara şöyle hitabetti:

(Devam edecek)

Puro Sabun Fabrikasının
en son imalâtından

KREMLİ PURO

- * Yakınşarkın en modern Sabun Fabrikasında en mükemil makinelerle imal edilmiştir.
- * Cildinizi besler, korur ve yumuşatır.
- * Yüzünüze sihirli bir GÜZELLİK ve CAZİBE sağlar.

BOL KOPUKLU, NEFİS KOKULU

PURO

Tuvalet Sabunu 100 de 100 saftır

Türkiye

Antlar Derneği Yararına

Londra'da Basılan Orijinal Kopya

FATİH SULTAN MEHMED'in
Gentili Bellini Tarafından Yapılan Portresi
ASLANLI-KALAORAHer nevi Korniş — Tablo — Resim Dekor
çerçevesi yapımında

Satışa Çıkarıldı

Müracaat yer:

KALAORA — Sirkeci Hüdavendigâr Cad. No. 37 - İstanbul
(Şahin Paşa Oteli karşısı)

Cemiyet Hayatı

Kongre
Komünizme Mücadele Cemiyeti Kongresi 16.953 günü saat 14 te Beşiktaş Hayrettin İskelesinde 17 No. da yapılacaktır. Asalarımızın teşrifleri.Fatih
Sultan Mehmet

Yazan: Reşat Ekrem KOÇU

Fatih'in çocukluğu, gençliği, fetihleri, Avni mahlasıyla yazdığı divanı, Onun için devri boyunca ve zamanımızda yazılmış şiirler, İstanbul fethi için yapılan 53 günlük muhasaranın gün gün takip edilebilecek takvimi, fetihten sonra İstanbul ve diğer fütuh.

Bu muazzam eser, güzel bir kapak içinde metne ilâve edilen bir çok resimle zenginleştirilerek basılmıştır.

Fiyatı 350 kuruştur.

Ahmet Halit Yaşaroğlu Kitapçılık Şirketi İstanbul

Kadıköy YURD Sinemasında

Muvaffakiyetle devam etmekte olan

6 milletlerarası OSCAR San'at mükâfatı kazanan şaheser

PERDE AÇILIYOR

(Old About Eve) Orijinal

BETTE DAVIS — ANNE BAXTER — GEORGE SANDERS

DENİZCİLER ÇARPIŞIYOR

"You're in the Navy Now" Orijinal

GARY COOPER — JANE GREER
AYRICA RENKLI MIKI

2 MUHİM NOT: Her sabı halk günüdür.

Telefonla yerlerinizi evvelden ayarabilirsiniz. Telefon: 60544

SATILIK ARSA
ARANİYOR

Ankara'da, İstanbul'da, İzmir'de 50, 100, 200 evlik semtler kurmaya elverişli arsalar alınacaktır. Müsait arsa sahipleri Ankara 22288 telefona müracaatları.

Yüzünüzdeki Çil ve sivilceleri, lekeleri ve çatlakları yok etmek için... kullanacağınız ilaç:

313
SAVAŞ ÇİL İLACI

SATILIK TRAKTÖR

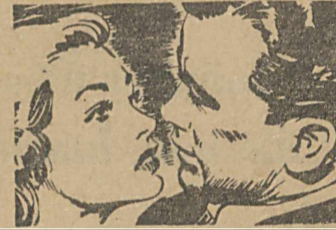
İnternasyonal Makormik marka TD. 6 tipinde paletli az kullanılmış bir traktör satılmaktadır. Polatlı'da Haymana caddesi No. 168 müracaat Telefon: 75

geniş, sadem camlara nasıo
yalnız, butanların zencileri ya
şamıştı.

Genç İstanbul Fâtih'i ise, ordu-suna, savaş kanunlarının bağışla-dığı bu hakka mâni olamamakta beraber, bu mevzu, bir nezâket-sizlik ve adâletsizlik sebebi olma-sın diye, bilhassa asil âilelere mensup bir çok Bizans kadın ve

Aşka İnanmayan Bir Kızın Romanı
İhtiras Rüzgârları

Yazan: Anya Seton Çeviren: Adnan Semih

— 83 —

Amanda: "Şuraya bak! diye başırdı. Bu ne böyle?,"

Dart bir cıngıraklı yılan görmeyi beklediği için silâhının em niyet kanadını kaldırarak dik-katle Amanda'nın işaret ettiği yere baktı.

— Yok, yok! Oraya değil! Da-ha yukarı! Şu kayanın üst tara-fına bak. Kayanın üzerinde bazı şekiller yapılmış.

Dart onun parmağının gösterdiği istikamete baktı ve bir he-yecan nidası fırlatarak cebinden elektrik fenerini çıkardı. Sarı e-lektrik ışığı altında taş üzerin-deki şekli daha iyi gördü. Bu ayakları dört tarafa açılmış yu-varlak böceğe benzer bir şekilde onun sol bulunan tarafında bir oktan ibaretti.

Dart, bir lâhza sonra: "Bu bir kızıl derilî kabartmasına benzi-yor.. diye mırıldandı. Mimbreno lu yerlinin yaptığı bakır levhayı çıkardı ve onun üzerindeki oklu kabartmayı mukayese etti. Aman-da, nefes nefese, heyecanla boy nunu uzatmış, onun omuzu üze-rinden bakır levhaya bakıyordu. "İki şekil birbirinin aynı! diye bağırıldı. Yanlış yolda yürüme-nişiz. Ben doğru hareket ettiğimizi biliyordum zaten.."

Dart, elektrik fenerinin ışığını yeniden kayanın üzerinde gez-dirdi. Şekiller kayanın üzerine bir çelik keskiyle gayet bariz şe-kilde hakkedilmişti. Böceğe ben-zer şeklin aslında kızıl derililer-in güneşi anlatmak için çizdik-leri şekil olduğunu şimdi ta-mamiyle anlamıştı. Güneş eski-lerin dilinde güzel ülkeleri tas-vir için kullanıldır. Yerliler su ve av hayvanı bulunan yerleri işaret için bu şekli kullanırlar-dı. Güneş şeklinin solundaki ok işareti de kuzeyi gösteriyordu.

Dart: "Evet, dedi. Yanlış yol üzerinde yürümemişiz... Tam o anda birden bire buz gibi bir rüzgâr esmişti. Vücudu âdeta donmuş gibiydi. Taşların üzerin-deki şekiller korkunç nazarla ona bakar gibiydiler. Dart o an-da kendisini geri dönmeğe sev-kenen asil arzusunun ne olduğunu anladı.

Bütün cesaretine rağmen as-lında bir korkak mıyım? diye düşündü. Acaba bütün tahsil ve

modern terbiyesine rağmen, hâ-lâ batıl kızıl derilî itikat ve tabu düşünceleri iradesine hâkim miydi? Âdeta korkuyor gibiydi.

O kabartmaların yanında dur-duğu esnada bu korkuyu ne ka-dar yenmeğe çalıştıysa o kadar muvaffakiyetsizliğe uğradı. İn-kâr etmeğe çalıştığı korku azal-madığı gibi her an biraz daha artıyor ve başka çeşit bir deh-şet hissiyle de karışıyordu. Bir-den olduğu yerde döndü ve elek-trik fenerinin ışığını aşağıda bı-raktıkları yamaçlar üzerinde, granit duvar boyunca gezdirdi.

Amanda: "Ne var? diye sor-du. Ne diye feneri o tarafa sıkı-yorsun?,"

Dart, birden fenerin ışığını söndürdü. "Hiç, bir şey yok. Haydi, gel, Hugh'un yanına, 'le lim de ona müjdedi verelim.."

Geceleynin görünmeyen gözler tarafından gözetlendiği hissi ıssız yerlerde insana daima mu-sallat olan bir histi. Dart'a da öyle gelmişti. Sanki bir hep kendilerini gözetliyormuş gibiy-di. İhtiyar bir kadın gibi sebepsiz yere korkuya kapıldığı için kendi kendisine kızdı. Hugh'u uyandırıp da ona buldukları şeyi anlattığı sırada, bu sebeple hiç bir vakit olmadığı kadar derin bir heyecan içindeydi.

Şimdi biraz kendisine gelmiş olan Hugh, onun bu halini fark-etmekte gecikmedi.

— Demek, aziz dostumuz, se-nin bizim kadar altın hırsına kapılman için gereken bütün şey bu madenin mevcudiyetini teyit edecek bir kırıntı kadar delil-miş.. dedi. "Ben seni hiç bir va-kit bu kadar heyecan içinde gör-medim.."

Amanda, yarı gülerek itiraz etti: "Ama, Hugh, bu şekiller ha-kikaten o kadar heyecan verici ki! Dart'ın heyecanını makûl bul-mak lâzım. Zira şu âna kadar doğru yolda yürüttüğümüze dair yegâne âlâmet bu.."

— Söylemeğe lüzum yok. Far-kıdayım.

Hugh'un sesinin tonunda öy-le acı bir ifade vardı ki Amanda sustu. Hugh'un huysuzluğunun sarhoşluğu ile birlikte kaybolma-dığını anlamıştı. Onun bir gece evvel sarhoşken Viola hakkında söylediklerini hatırlayıp hatırla-madığını merak ediyordu.

Hattâ Fâtih'in, ince gönül ürpe-rişleriyle dolu aşk ve kadın an-la-yışı, onun büyük torunu Yavuz Sultan Selim'in hârikülâde erkek ve kahraman gönlünde de aynı inceliklerle yaşamıştı:

— Devam edecek —

Fakat buna lüzum yoktu, zira Hugh her şeyi hatırlıyordu. Ken-disini en zayıf saatinde dinle-dikleri için Dartlandlardan nef-ret ediyordu.

O gece uydukları esnada Hugh kalktı. Yerli kabartmasını bizzat görmek maksadıyla gidip kayalara tırmandı. Fakat kabart-manın nerede olduğunu bilmedi-ği için onu bulamadı ve kayalar arasında sendelediği sırada aya-ğı kayarak düştü, ayak bileği fe-na halde burkuldu. Topallıya topallıya kampa geldi, battaniye sinin üzerine oturarak ayak bile-ğini muayene etti. Bereket ver-sin ki, kırık falan yoktu. Onu, âcil bir hal için getirmiş olduğu en mükemmel sarğıyla şiddetle sardı. Tıpkı o Allahın belası mer-kep gibi kendisi de nihayet sa-katlanmıştı. Karanlığın içinden yanyana uyuyan Dartlandlar baktı.

Ayağındaki ağrı nasıl anodun istiyorsa, vücudu da alkol ihtiyacıyla öyle kıvranıyordu. Tek-rar sert bir bakışla Dart'a baktı. Şu herifin Allah belâsını verser iyi olacaktı. Ecza torbasını ka-rıştırdı ve bir şırınga ile içinde berrak bir mayi bulunan ufak bir şişe çıkardı. Şırınga iğnesini bir kibrit alevinde sterilize et-tikten sonra mayi ile doldurdu-ğu şırınganın iğnesini koluna daldırdı. Fazla şırınga etmek istemiyordu. Yalnız vücudundaki ağrıyı körletecek ve düşüncelerine aydınlık temin edecek ka-dar! Zira artık vücudunun bütün organlarının mükemmel olarak çalışmasını istiyordu.

Ertesi gün hep granit tuvar dibinde okun gösterdiği istika-meti araştırdılar. Hugh, Aman-da ve Dart'ın yardım tekliflerini reddedererek topallıya topallıya onları takip etti. Saat dörde gel-diği zaman artık daha fazla ilerlemeyip araştırmadan vazgeçme-leri gerektiğine inanmağa başla-mışlardı. Azıklarıyla birlikte mer-kebi bırakmış oldukları ilk ot-luk mola yerine dönmeğe ni-yetlenmeğe başlamışlardı.

Bakır renkli gökteki güneş, o gün, sabahtan akşam üzerine ka-dar merhametsizcesine onlar-yakıp durmuştu.

(Devam edecek)

Fatih'in Türk Milletine Ebedî Vediti:

29 MAYIS 1453

İkinci Sultan Mehmed'in Kosgüne yaklaşıyordu. Genç Padişah tantaniye şehri muhasarası elli harbe zaferle nihayet verecek kat'i tedbirleri alacağı sırada İtalyanlar ve Macarlardan mürekkep yeni bir yardım ordusunun ve aynı zamanda bir flonun Bizanslıların yardımına gelmek üzere olduğu kat'iyetle söylenmeye başlamıştı. Bu rivayet, Bizanslıları neşeli bir ümide sevk etmiş, Türk muhacimlerinin de maneviyatlarını hayli sarsmıştı: Şayet böyle bir yeni vaziyet tahakkuk ederse, Türklerin bir taraftan bizzat Bizans müdafileri, diğer taraftan arkadan gelecek yeni kuvvetler arasında ezilmek tehlikesi mevcuttu!

Hazreti Muhammed İstanbul'u zaptedecek kumandan ve askerler için der ki:
"Letüfthannel Kostantaniyyete felenimel emirü emirüha velenimel ceysü zâlikeleceys.,
Mânası şöyledir: "İstanbul elbette fethedilecektir. Onu fetheden emir ne ulu ve onun askeri ne mutlu askerdir.,
"Fetih Hadisi", denilen bu hadis Ayasofya ve Fatih camilerinin kapı ve şadırvanları üstünde bulunmaktadır.

Bu tarihteki bir çok emseline de uyar bir hâdise olabildi. İşte bu rivayet önünde Türkler surlar etrafında, mütereddit bir vaziyette, bütün ulema ve asker hep birlikte Allaha yalvarmağa başlamışlardı... Bu esnada İstanbul üzerine bir zulmet çöktü; şiddetli gök gürültüleri arasında şimşekler çakmağa, yıldırımlar düşmeğe başladı. Gökyüzü kıpkızıl bir hale geldi. Bu manzara karşısında asker dualarının kabul edildiğini görerek maneviyatları düzelmis; Bizanslılar ise meşum âkıbetin yaklaşmakta bulunduğunu hissederek teşe'üm ediyorlardı. Bu arada bazı müdafiler de buldukları yeri terk ederek gizlice Türk saflarına iltihak ederek Müslüman oldular...

Bu vaziyet üzerine 26 mayıs cumartesi günü İkinci Sultan Mehmed, bir harp meclisi toplayarak vaziyeti yeniden tetkik ettirerek kat'i bir hücum karar verdi. Padişahın ittihaaz ettiği umumî hücum plânına göre sağ cenaha yüzbin, sol cenaha ellibin kişilik kuvvetler tefrik ettirilmiş ve kendisi bizzat onbeş bin Yeniçeri ile merkezde kalmıştı. Genç Hakan Sultan Mehmed, bütün muhasara hatlarını birer birer dolamış; nutuklarla, hitabelerle askeri teşel ve teşvik ederek yapılacak umumî hücum neticesinde Bizans payitahtının behemehal ele geçirileceğini söyleyerek Hazreti Peygamberin hadisi ile vâki tebşiratını tekrar ve telkin etmişti. adışah, şu meyanda surların üzerine ilk Türk bayrağını dikecek büyük

kahramana da ihsanlar vâdetmişti.

Mayısın yirmi sekizinci pazartesi günü ordunun umumî hücum için bütün tedbirleri aldığı görülen İkinci Sultan Mehmed, o gece bütün muhasara kuvvetlerine büyük şenlikler yapılmasını da emretmişti.

Dini telkin ve irşatlarla takviye edilmiş ordunun maneviyatı yeniden canlandırıldığı için bu şenliklere askerlerin meserret avazeleri inzimam ediyordu. Artık askerlerde sabırsızlıkla hücum emrini beklemek heyecanı hâkimdi.

Diğer taraftan İmparator Konstantin de o gün Ayasofya'da büyük bir âyin yaptırmış ve bunu müteakip Lakerne Sarayında maneviyatı halkıyla vedalaşarak atına binmiş o da askerlerinin maneviyatlarını takviyeye çalışmıştı. Nihayet 29 mayıs salı günü, şafak sökerken, Padişah umumî hücumu geçilmesini emretmiş ve bu emir üzerine bir taraftan tekbir nidaları ve "Allah! Allah., sesleriyle gerek karadan, gerek denizden son hücumu başlanmıştı. Bunun üzerine muhasımlar arasında tarihin pek az kaydettiği şiddetli bir boğuşma olmuş ve bu kanlı mücadelede Türk cengâverleri, gayelerine bir an evvel erişmek için, cesaretin en mükemmel tezahürünü gösterdikleri gibi, müdafiler de vatanlarını, her ne bahasına olursa olsun, behemehal müdafaa etmek fedakârlığından çekinmemişlerdi.

Çarpışmanın pek ziyade kızıştığı bir anda, Türk hamasetinin parlak bir timsali olan, Ulubadlı Hasan isminde bir kahraman, bir elindeki kalkanı ile başını siper ederek, diğer elinde kılıçla kale duvarına evvelce getirilen merdivenlerle tırmanmağa muvaffak olmuş ve bu merdâne hareketini gören diğer arkadaşları da kendisini takip etmişlerdi. Lâkin Bizanslıların şiddetli ateşiyle vücudu delik deşik olan Uubadlı Hasan, burçtan aşağı yuvarlanmasına rağmen, bütün kuvvet ve gayretini toplayarak tekrar kaleye çıkmağa muvaffak olmuş ve mukaddes vazifesini tamamlayarak Topkapı burcuna ilk zafer nişanesi olan Türk bayrağını dikmek saadetine erişmiş

Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u aldıktan sonra ZağanosPaşaya yapılacak işler hakkında izahat veriyor.

ve aynı zamanda tarihin Türk şehitleri silsilesinin en parlak mertebesine de nail olmuştu.

Ulubadlı Hasan'ın bu emsalsiz kahramanlığıdır ki surların ilk burcunun düşmesine ve bunu müteakip diğer kalelerin üzerinde Türk bayrağının dalgalanmasına imkân vermişti.

İşte bu tarihî netice üzerine başta Fatih Sultan Mehmed Han

Hazretleri olduğu halde muzaffer Türk Ordusu Topkapı methalinden şehre dahil olmağa muvaffak olmuş ve tarihin bu mukaddes vazifesini ifa ederek Türk - İslâm İstanbulun temelini gerek muhasara, gerekse umumî hücum sırasında şehit düşenlerin kanlarıyla yoyurarak Türk milletine ve tarihine ebedî bir vedia halinde bahsetmek sırrına ermişti.

Mehmed Resid

* SPOR * AKTÜALİTESİ *

Türkiye - İsviçre Karşılaşmalarından Sonra

Millî Takımımızın Cifte Galibiyeti

Bu akşamdan itibaren

Ramazan gecelerinde aileler için vakit geçirilecek mahal İstanbul'un en büyük müzik holü bulunan yalnız

TEPEBAŞI BAHÇESİ'dir

Pazartesi günü Bern'de oynanan Türkiye - İsviçre A millî takımları Çarşamba günü Cenevre'de oynanan B millî takımları maçında yegâne maçında iki golümüzü atan Garbis.

Bugün tekrar aramızda göreceği millî futbol takımımız, geçen sene Ankarada hiç kimsenin aksini iddia edemeyeceği gayri tabii bir oyun ve netice ile İsviçre'leri karşısında 5-1 gibi ağır bir mağlûbiyete uğramıştı. O zaman bu maç hakkındaki düşüncemizi okuyanlar veya (Hürriyet) koleksiyonlarını karıştıranlar pekâlâ hatırlayacaklardır ki Ankara maçı Türkiye - İsviçre futbolunun hiç bir zaman hakiki bir mihenk taşı olamamış ve futbolcularımız sahadada bazı şartların da tesiriyle moralini tamamen kaybederek yepyeni bir sistem önünde o feci Akibete uğramışlardı. Aradan bu kadar ay geçtikten sonra bu sefer aynı İsviçre sistemi karşısında onların diyarında karşılaştığımız millî takımımız giydiği ay-yıldızlı formanın şerefini korumasını bilmiş ve rakiplerini bütün avantajlar onlarda olduğu halde bizim için uğurlu loan İtalyan dostumuz Carpani'nin idare ettiği maçlarda 2-1 ve 1-0 yenmeğe muvaffak olarak geçen seferki mağlûbiyetin acısını faizi ile çıkarmış ve Türk futbol tarihine iki venj zaferi vazdirmiş ve muvaffak olmuştur.

Bu muvaffakiyeti gösteren futbolcularımıza hararetle tebrik et-

İsviçre galibiyetinin hemen arkasında bizi bekleyen yeni bir millî maçın arifesinde olduğumuzu unutmadan ve zafer sersemliğinden hemen sıyrılarak Yugoslav maçı için hazırlanmağa başlamalıyız. Muhakkak ki Yugoslavlar eğer Finlandiyadaki futbol kıvamlarını kaybetmemiş iseler bugünkü futbol dünyasında sayılı bir kuvvete sahiptirler.

Yazan: ADNAN AKIN

25 mayıs tarihli Hürriyet sütunlarında da belirtmeğe çalıştığımız gibi millî takımımızın daha kuvvetli bir kadro ile çıkabileceği noktasındaki düşüncemizde hâlâ aynı kuvvette ısrar ederek giden kadronun dahi Türke has olan imanla oynadığı takdirde İsviçreyi kazanabileceğini ve sürgü sistemi hakkında antrenörün mukabil takımlarımıza öğretmiş bulunduğunu işaret etmiştik. Nitekim bu düşüncemiz bizi asla aldatmadı ve Berlinde koca Alman millî takımını yenen, Viyana'da 1949 un Avrupa favorisi; Avusturya'ya göz açtırmayan, sonra da İsviçre İtalya ve İspanya gibi Avrupa klâsmanında yer almış milletler karşısında enerjileriyle büyük muvaffakiyetler sağlayan

Türk futbolcuları bu sefer de aynı imanla İsviçre topraklarında iki yepyeni galebeyi alınlarının teriyle kazanmış oldular. Bu iki netice bize şunu göstermiş oldu ki; bugünkü İsviçre futbolu bize nazarın en aşağı iki gömlek geride kalmış bir haldedir. Bu kıvamda olan bir futbolu daha net farkla yenmemiz bugün için pekâlâ mümkündür. Şimdi, İsviçre galibiyetinin hemen arkasında bizi bekleyen yeni bir millî maçın arifesinde olduğumuzu unutmadan ve zafer sersemliğinden hemen sıyrılarak Yugoslav maçı için hazırlanmağa başlamalıyız. Muhakkak ki Yugoslavlar eğer Finlandiyadaki futbol kıvamlarını kaybetmemiş iseler bugünkü futbol dünyasında sayılı bir kuvvete sahiptirler. Binaenaleyh bu kuvveti ihmal edemeyiz. Tarihi çok yaklaşmış olan Türkiye - Yugoslavya maçı hakkın-

daki düşüncemizi başka bir yazıya bırakarak burada İsviçre seyahatine tekaddüm eden günlerde bizzat Futbol Federasyonu Reisinin kehaneti üstünde de bir an için durmak isteriz. Hep hatırlarız ki; Federasyon Reisi; seyahate çıkmadan evvel Ankara gazetelerinden birine verdiği bir beyanatta İsviçre maçı hakkında tamamen nükbin olduğunu söylemişti. Doğrusu hâdisat ona hak kazandı. Elbette ki o da bu muvaffakiyetten federasyonuna büyük hisseyi çıkaracaktır. Bizim bu husustaki düşüncemiz, millî takımımızın galebelerinden

kim bilse çıkarırsa çıkarsın; yalnız tesirlerden uzak olarak bugün kü formasyonu ile teşkil edilecek bir onbirimizin imanının ve oyun kabiliyetinin İsviçre'den daha kuvvetli olanları bile yenmeğe muktedir olduğu yolundadır. Yeter ki günün icaplarına uyularak hakiki kuvvettekiler bir araya getirilebilsin.

Sunu da alâkahılar bilmelidirler ki, biz hiç bir tesir kapılmadan, tarafsızlıkla tenkit vazifemizi elbette ki her zaman yapmaktan kendimizi alıkoymayız. Ve buna da devam edeceğiz.

Bizden tenkit, onlardan çalışmak; kanaatimizce işi muvaffakiyete götüren yegâne yoldur. Bunda hiç kimsenin darılmaya ve gücenmeye hakkı yoktur.

İsviçre galiplerini topyekûn tekrar tebrik eder ve yeni muvaffakiyetler temenni ederiz.

Adnan AKIN

MİDE HASTALIKLARINDA

Mide ağrısı, ülseri, ekşiliği, gazları ve yanmalarına

UNAGASTRİN Komprimelerini

Eczanelerden isteyiniz. Fiyatı 1 Lîradır.

Perihan Sözeri

Jaffa Floretta

Sabite Tur

SAZ HEY'ETİ

Nubar Tekyay
Hakkı Derman
Rafet Tatlıparmak

Bestekâr Şükrü Tumar
Ahmet Yatman
Bestekâr Kadri Şençalar

Ercüment Batanay
Hasan Erkoç
İsmail Karakaş
Yaşar Anlı

Okuyucular: Ayten Arıkan

Celâl Tokses Tahsin Karakuş Mahmut Celâlettin

21 kişilik fevkalâde Karma REVÜ

GRİMANİS Balesi — RÂDAROS Paris geceleri korkunç apaş Balesi Meri ve Leni Duet — Avusturyalı Anna Banaros Akrobat, Muallâ ve Yılmaz Duet.

Mükemmel orkestra, eşsiz mutbah, Temiz Servis. Telefon: 42690

HER PAZAR TAM PROGRAMLA saat 15 de AİLELERE İÇKİSİZ MATİNE

İSTANBULUN FETHİ DERNEĞİNCE MÜRETTİP MİLLİ ve MAHALLİ OYUNLAR F E S T İ V A L İ Bahçemizde sabaha kadar devam edecek

29, 30 Mayıs ve 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 Haziran günlerinde yapılacaktır.

Bu gecelerde 161 Artist sahnemizde

Ankara ekibi 16 kişi — Kastamonu ekibi 22 kişi — Söğüt ekibi 18 kişi — Erzurum ekibi 9 kişi — Bursa ekibi 8 kişi — Siirt ekibi 6 kişi — Karadeniz ekibi 10 kişi — Balıkesir Pamukçu ekibi 10 kişi — Sulukule ekibi 20 kişi ve meşhur Kastamonulu Karayılan.

DIKKAT: İzdihama meydan verilmemek için sayın müşterilerimizden erken teşriflerini rica ederiz.

Fatih'in Atlı Heykeli

500 üncü yılın en sağlam ve zarif hâtrası

Fatih Sultan Mehmed'in at üstünde bir heykeli yapılmıştır. Bu heykel; çehre itibarıyla Fatih'in en muvaffak bir portresi de olmuştur denebilir. Eğer, eğer tezyinatı Fatih'in kıyafeti ve atın hususiyetleri üzerinde tarihi hakikatlere uygun bir titizlikle durulmuştur.

İstanbul'un Türk nesillerine hediye etmiş olan Büyük Türk Hükümdarının, Muharip Komutan vasıfları kadar zeki, diplomat, büyük artist ve şair meziyetleri heykeli ilk bakışta bütün inceliği ve ihtişamı ile göze vurmaktadır.

Beyüzüncü fetih yılı eserleri ve bugüne kadar yapılmış olan Fatih portre ve gravürleri arasında bu eserle mukayese edilebilecek hiç bir tarihî hâtraya yoktur. Heykelden bronz olarak 501 yüz adet dökülecektir. Bu eser Resimci Türkiye tarafından hazırlanmıştır. Mevcut olan resimlerinde yüzünün hatları bâzı bir şekilde görülmüştüğü halde heykeli bütün çizgileri gayet iyi görülmektedir.

İstanbulun 500 üncü fetih yılı münasebetiyle

FATİH SULTAN MEHMED

Gençliği - Cüldüsü - Harpleri - Askerlik dehâsi - Hayatı ve Kanunları
Yazan: ZİYA ŞAKIR - Fiyatı 250 kuruştur.

FATİHİN İSTANBULA GİRİŞİ

50 santim boyunda 7 renkli basılmış güzel bir resimdir. Fiyatı 1 lîradır. Her ikisi de İstanbul Maarif Kitaphanesi tarafından satışa çıkarılmıştır.

Sahibi: SEDAT SİMAVİ * Bu nüshada yazı işlerini idare eden Mes'ul Müdürü: SAMİH TIRYAKOĞLU * Basıldığı yer: Yedigün Matbaası

ARTIK PİŞIKLERDEN KURTULDUM!

ANNEM
FREDO
PUDRASINI
KULLANIYOR

Yazlık kiralık katlar
Konforlu, daimi sulu, çamlık, bahçesi oto koymaya müsait. Bostancıyol 76 - Erenköy.

Fethin 500 üncü yılı

(Baştarafı 1 inci sayfada). rekabetleri yapacak. Fatih ve eserlerine ait sergilerini açacaktır. Okullardaki merasimler saat 10 a kadar tamamlanmış olacak ve bilâhare tatil edilecektir.

Vilâyet adına yapılacak merasim Vilâyet tarafından hazırlanan kutlama programının tatbikine, Fatih'in karargâh kurduğu Maltepe civarında Topkapının karşısındaki meydan başlanacak. Burada bir temsili otağ kurulacaktır. Bu otağ mahalli mütehasşis dekoratörler tarafından hâdisenin mahiyetiyle mütenasip olarak tanzim edilmiştir.

Saat 10 da Vali günün ehemmiyetini belirten bir hitabe ile merasimi açacak ve civardan atılacak 101 pare top ile merasimin başladığı ilan edilecektir.

Merasim komutanının emri altında harekete geçecek olan askerî birlik, Ulubathı Hasan'ın şehit olduğu yerde dikilen kitabe önünde fetih şehitleri için bir ihtiram vakfesi yapacak ve kitabeye çelenk konacaktır. Bunu müteakip alay hareket ederek Aksaray Atatürk Bulvarı yoluyla Fatih meydanına gelecektir. Fatih meydanında hazırlanan program mucibince okullar, askerî birlikler, meh ter takımı ve halk toplanacak, kendilerine ayrılmış olan yerleri alacaklardır.

Buradaki merasim de 101 pare top atışı ile açılacak. Fatih Camii minarelerinden tek bir getirilecek ve ezan okunacaktır. Bundan sonra askerî birliklerle okullar ve halk Fatih'in türbesini selâmlayarak geçecekler ve bu suretle merasimin sabahki kısmı sona erecektir.

Universitede

Universitede hazırlanan merasim programı, Teknik Üniversite'nin de iştirakiyle müştereken tatbik edilecektir. Merasimi Maarif Vekili saat 16 da açacak, bilâhare sergilerle seminerler de faaliyete geçecek ve Fatih haftası başlamış olacaktır.

Topkapı Müzesi Müdürlüğü tarafından Çiniî Kökte hazırlanan Fatih Müzesinin de açılış merasimi bugün yapılacaktır.

Diğer toplantılar

Bugün aynı zamanda İstanbul Kız Sanat Olgunlaşma Enstitüsü'nün hazırladığı defile saat 21 de Takım Belleği Gazinosunda davetlilere gösterilecektir.

Defileyi müteakip, milli ve mahalli oyunlar yapılacaktır. Yine Beyoğlu, İstanbul ve Kadıköyünde

tertiple edilen vitrin müsabakaları da bugün başlayacak, 10 gün devam edecek, sonunda da derece alanlara Fatih mükafatı tevzi edilecektir.

Fener alayları

Bu akşam aynı zamanda Dolmabahçe önünden başlayıp Beylerbeyi, Üsküdar, Kadıköyü takibe, Sarayburnunda nihayete erecek bir fener alayı da yapılacaktır. Boğaz alayına Donanma, Denizbank, Deniz Kulüpleri, Denizcilik, Bahkçılık Cemiyetleri ve halk iştirak edecekler.

Ankara'dan gelen Büyük Millet Meclisi Heyeti

İstanbul fethinin 500 üncü yıldönümü merasiminde bulunmak üzere 13 kişilik Büyük Millet Meclisi Heyeti bugün saat 17 de Ankara'dan şehrimize gelmiştir.

Karstan gelen sınır toprağı

Bugün öğleden sonra Karstan gelen bir heyet Vilâyette Vali ve Belediye Reisini ziyaret ederek, İstanbul fethinin 500 üncü yıldönümünde Fatih'in türbesine konulmak üzere getirdikleri sınır toprağını vermişlerdir.

Memur maaşlarına zam

(Baştarafı 1 inci sayfada)

ciddiyet ve alâka ile ele almış bulunmaktadır. Bir taraftan baram kanunu tasarisinin tadili ile memur maaşlarının muayyen nispetler dahilinde artırılması cihetine gidilirken, diğer taraftan fiatları sabit tutmak için alınması gerekli tedbirler üzerinde durulmaktadır. Fiat kontrolü ve murakabesinin hükümet ve belediyelerce yeniden tesis edilmesi ve Milli Korunma Kanunu hükümlerine göre ihtikâr yapan esnafın şiddetle cezalandırılması, alâkâli makamları şiddetle alâkâdar eden bir mevzu haline gelmiştir. Önu müzdeki günlerde hükümetin bu mevzuda bir karar alması beklenmektedir.

VEFAT

Mahmutpaşada Tarakçılarda 54 No. da Lâstik ve Serit İmalâthanesi sahibi Bay GARABET MURATOĞLU'nun İsa bir hastalıktan sonra vefat ettiği teessürle bildirilir. Cenaze merasimi yarın cumartesi 30 Mayıs 1953 saat 16.30 da Beyoğlu Bahkçapazarı, Üç Horan Ermeni Kilisesinde icra olunacaktır.

İbu ilân hususî davetiye verine kaimdir.

Cenaze Levazimatı ve Servis İşleri Garbis Çelli Tel.: 42746

FREDRIC MARCH ŞEHİRİMİZDE : Hollywood'un tanınmış yıldızlarından ve "Hayatının En Güzel Yılları", filminin muvaffak aktörü Fredric March ve eşi aktris Florence Eldridge dün gece uçakla Atina'dan şehrimize gelmişlerdir. Halen 56 yaşında bulunan aktör eşiyile birlikte Avrupa'da bir dinlenme gezisine çıktığını ve bu arada güzelliğini eskiden beri iştigâ İstanbul'u da bir haftalığına ziyarete geldiğini söylemiştir. Fredric March İstanbul'un 500 üncü fetih yıldönümü sırasında İstanbul'a gelişinden çok memnun olduğunu söylemiştir. Resimde, Fredric March (sağda) hava alanında arkadaşımızla konuşurken görülmektedir. (Foto: Hürriyet B.B.F.)

D. P. Vilâyet kongresi dün nihayete erdi

Dilekler görüşülürken delegeler çok ağır tenkitler yaptılar

Demokrat Parti İstanbul Vilâyet Kongresi dün de saat 10 dan itibaren Spor ve Sergi Sarayında yapılan müzakerelerden sonra akşam geç vakit sona ermiştir. Dün sabah-tan akşama kadar dilekler faslının müzakeresiyle meşgul olunmuştur.

Delegeler, muhtelif işlerden umumiyetle şikâyet etmişlerdir. Bir kısım delegeler de bu şikâyetlerini pek ileri götürmüştür. Necâ Vinogradof da öntüne gelen söföre ehliyet verilmesinin şehirde bir alabora yarattığını söylemiş ve söförlerin gedik usulünden mutazarrır olduklarını ileri sürmüştür. Bilâhare kongre divanı bazı takrirleri okumuştur. Takrirlerden biri Şehir Meclisi Daimi Komisyon üyelerinden Misbah Uraz hakkında Vilâyet Haysiyet Divanınca verilen partiden ihraç kararının Genel Merkezin tasdikinden geçmesi için kongre umumî heyetinin dikkatinin çekilmesine aittir.

Bu takrir üzerine Necmi Ateş grubuna mensup delegelerden Nuri Atılcan söz almış ve Misbah Uraz'ı şiddetle itham ile partiden ihraçını yeniden istemiştir.

Canızoğlu'nun canlı konuşması ve istifası Bakırköy delegelerinden Ahmet Canızoğlu'nun canlı konuşması ve istifası

Bakırköy delegelerinden Ahmet Canızoğlu'nun canlı konuşması ve istifası

SPOR

Futbol milli takımımız bugün geliyor

İsviçre'de muvaffakiyetli maçlar çıkardıktan sonra iki galibiyet kazanan futbol milli takımımızın bugün saat 9.40 ta Yeşilköy hava meydanına gelmesi beklenmektedir.

Yugoslav milli voleybol takımı ile yapılacak karşılaşmalar

Yugoslav milli voleybol takımı 15 kişilik bir kafilde halinde şehrimize gelmiştir.

Misafir takımla şehrimizde bir milli olmak üzere üç karşılaşma yapılacaktır. İlk karşılaşma bu gece Spor ve Sergi Sarayında saat 21 de Türkiye şampiyonu Beyoğluspor ile Yugoslav Çenup Vilâyetleri muhtelili arasında olacaktır. Yarın gece ise Türkiye - Yugoslavya milli takımları, pazar gecesi ise İstanbul muhtelili ile Yugoslav Şimal Vilâyetleri muhtelili karşılaşacaklardır.

Türkiye - Yugoslavya milli maçı hazırlıkları

Türkiye - Yugoslavya milli futbol karşılaşmasının 5 haziran cuma günü şehrimizde yapılması kat'iyet kesbetmiştir.

Bu tarihte Beşiktaş takımı İsviçre'de bulunacağından milli takıma oyuncu veremeyecektir. Bu sabah yurda dönecek olan İsviçre'deki futbolcularımız Yugoslavya milli maçı münasebetiyle pazar akşamı kampa alınacaklar.

Futbol Federasyonu'nun bu maçı beynelmilel Yunan rakemi Kosta Ciciş'in idare etmesi için Yugoslav Federasyonuna yaptığı müracaate henüz cevap alınmamıştır.

Fetih güreşleri Fenerbahçe Stadında bugün başlıyor

İstanbul'un fethinin 500 üncü yıldönümü dolayısıyla Kutlama Komitesi tarafından tertiple edilen (fetih güreşlerine) bugün saat 13 ten itibaren Fenerbahçe Stadında başlanacaktır. İstanbul'un bayram yapması için gelen bugünlerde organize edilen güreşlerin hiç bir mantıklı sebebe istinat etmeden Dolmabahçe Stadında yapılmasına müsaade edilmemesi hayretle karşılanmıştır. Bölgenin profesyonel kulüpleri elinde baziçe olması yüzünden bir emri hayır için organize edilen güreşler bu kadar basit bir düşünce ile Kadıköy'deki Fenerbahçe Stadına nakledilmiştir.

İşte bu Statta bugün tıpkı tarihî Kırkpınar güreşlerindeki nizamlar dairesinde memleketin dört bir yanından gelen ve güreş sporumuzu ancak yeniden inkişafa sürükleyecek olan güreşçiler orada devul zurnalarla güreşe tutuşacaklardır. Daha iki hafta evvel Türkiye Baş pehlivanlığını kazanan İrfan Atan'ın bu seferki rakipleri arasında yine Terzan Mehmet, Kara Hüseyin ve Orhan Çelak bulunmaktadır.

Sabri Çelebioğlu'nun ifadesi alındı

Çanakkale'de Nara burnu önünde Dumlupınar denizaltımız ile İsviçre şilebi Naboland'ın çarpışması sonunda 81 denizaltıcımızın dikkatsizlik ve tedbi zlikle ölümüne sebebiyet verdiği iddiasıyla Çanakkale Ağır Ceza Mahkemesince muhakeme edilen İsviçre şilebi kaptanı Oscar Ferdinand Lorentzon'un muhakemesinin yapıldığı sırada, Dumlupınar denizaltısı Komutanı Yüzbaşı Sabri Çelebioğlu hakkında da bir âmme dâvası açıldığını bildirmişti.

Çanakkale Sorgu Hâkimliğince idare edilmekte olan bu tahkikatta, Yüzbaşı Sabri Çelebioğlu'nun maznun olarak ifadesinin alınması icap etmiştir. Çanakkale Sorgu Hâkimliği, Yüzbaşı Çelebioğlu'nun Kadıköy'de oturması dolayısıyla Kadıköy Sorgu Hâkimliğine bir yazı göndererek, Sabri Çelebioğlu'nun ifadesinin alınarak Çanakkale'ye gönderilmesini istemiştir. Kadıköy Sorgu Hâkimliği de bu istek üzerine, Çelebioğlu'na bir davetiye çıkarılmış ve Çelebioğlu'nun maznun olarak ifadesi dün sabah Kadıköy Sorgu Hâkimliğince alınmıştır.

Hazırlık tahkikatının mahremiyeti bakımından Çelebioğlu'nun sorusu gizli tutulmakta ise de, dünkü sorgusunda Çelebioğlu'nun kazayı tafsilâtiyle anlattığı ve kendisinin suçsuz olduğunu söylediği tahmin edilmektedir. Çanakkale Sorgu Hâkimliği de, dün Kadıköy Sorgu Hâkimliği tarafından kendilerine gönderilen bu ifadenin tetkikinden sonra Sabri Çelebioğlu'nun durumu hakkında bir karar verecektir.

Üçüncü Ticaret Mahkemesinde dünkü dâva

Diğer taraftan İsviçre şilebi Naboland'ın acentasınca kazaya ait deniz raporu alınabilmesi için şehrimiz Üçüncü Ticaret Mahkemesinde açılan dâvaya dün başlanmıştır. Dünkü duruşmada şirket avukatı, müdahil avukatlardan bazıları ve Milli Savunma Vekâleti adına iki hazine avukatı hazır bulunmuştur.

Mahkemede Naboland şilebinin mürettebatından İkinci Kaptan Karlsson, 4 üncü makinist Johan Koch, gözcü Peterson ve bir tayfa dinlenmişlerdir. Mahkemeye, kaza hakkında da bir rapor veren İkinci Kaptan Yohannes Karlsson hâdiseyi izahla demiştir ki:

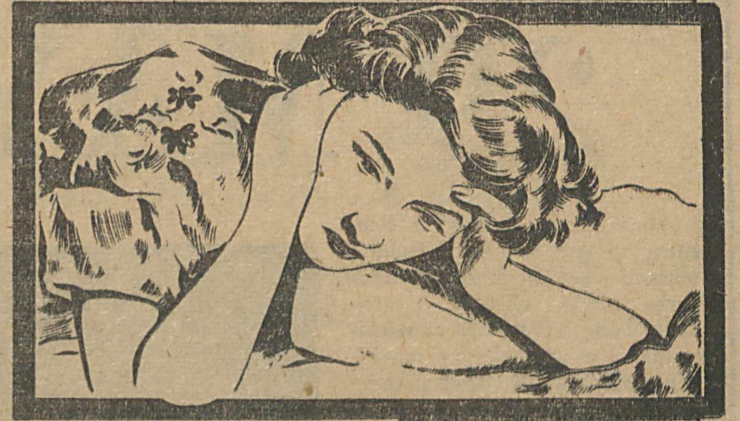
"Hâdisce gecesi saat 2 yi 8 gece Akbaş feneri civarında idik. Saat 2 yi 12 gece iskele istikametimizden bir mil mesafede yeşil ve hafif beyaz bir ışık gördük. Işığın Nara burnu kulesinin etrafını dolamak için sağa dönen küçük bir gemi olduğunu zannettik. Işıklar çabuok büyüdü ve 2-3 dakika sonra büyük bir süratle ilerleyen denizaltı ile karşılaştığımızı anladık. Tornistan yapıksa da çarpışma vuku buldu..."

Üç İsviçli tayfann ifadeleri

Karlsson'un Dumlupınar'ı suçlu gören bu ifadesinden sonra diğer üç tayfa dinlenmiştir. Her üç tayfa da daha evvelce Çanakkale Ağır Ceza Mahkemesinde verdikleri ifadeleri tekrarlamışlardır.

Geç vakitlere kadar devam eden

Boş yere ıstırap çekmeyiniz

MUAYYEN ZAMANLARDAKİ SANCILARA KARŞI...

GRİPİN

KULLANINIZ!

- ★ Baş, diş, adale, sinir ağrılarını keser.
- ★ Grip ve nezle başlangıcında başarı ile kullanılır.
- ★ Süratle hazmolar ve tesirini gösterir.

Mideyi bozmaz, kalbi ve böbrekleri yormaz.

GRİPİN

4 saat ara ile günde 3 adet alınabilir.

Sahtlık Büyük DİZEL Kamyonlar

Memleketimizde tanınmış marka, az kullanılmış 7 adet büyük Dizel kamyonu için tasfiyesi dolayısıyla satılıktır. Görmek için Taksim Kazancı Yokuşu Milli Garaja, konuşmak için saat 10-12 arası Galata Halipaşa sokak Sermet Han No. 31

Hakkı Marmara'ya müracaat.

GÜMRÜK KOMİSYONCUSU ARKADAŞLARA

Birliğimizin senelik kongresi 1 Haziran 1953 pazartesi günü saat 17.30 da Başmüdürlük salonunda yapılacaktır. Arkadaşların teğriflerini rica ederiz.

Birlik Başkanı Rıza Barkot

LÜKS Sinemasında

SABA MELİKESİ BELKIS

HAZRETI SÜLEYMAN'ın hayatını canlandıran ve dillere destan olan son senelerin en muazzam filmi.

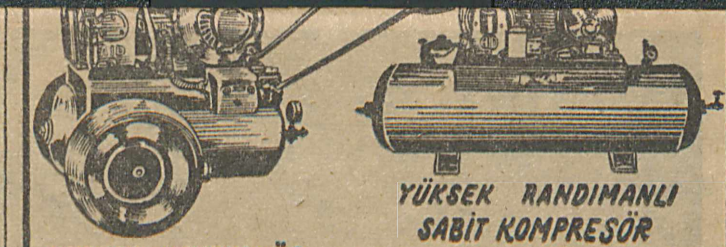
Bundan sonra mikrofon başına gelen Neşet Senel hayat pahalılığından bahsetmiş, 950 yılındaki vaatlerin yerine getirilmediğini ileri sürmüştü, kiraların serbest bırakılması hakkındaki teşebbüslere temasa bu takdirde ekseri vatandaşların sokakta kalacağını beyan etmiştir.

Öğleden sonraki celse
Öğleden sonra Cumhuriyet âbide-

Çün gün devam edecek fetih görüşleri enasında hakem heyetinin daha büyük bir titizlikle vazife göreğinden şüphe etmemek lazımdır. Başaltı görüşlerinde de çok kıymetli ve kabiliyetli delikanlılar görüş tutacaklardır.

Beşiktaş, İsveç ve Danimarka'ya gidiyor
Beşiktaş futbol takımı 2 haziran salı günü uçakla İsveç'e hareket edecektir. 4 haziranda İsveç'te Göteborg şehrinde Elfsborg takımı ile yapacağı karşılaşmayı müteakip Siyah - Beyazlılar Danimarka'ya gidecek. Kopenhag'da 8 ve 10 haziran da iki maç oynayacaklardır. Bunu müteakip Danimarka'nın diğer şehirlerinde 16 ve 18 haziranda iki karşılaşma daha yapacak olan Beşiktaşlılar 19 haziranda İstanbul'a avdet edeceklerdir.

İsveç Suvariler Birliği Genel Sekreteri ne diyor?
Bir müddettenberi memleketimiz de bulunan İsveç Suvariler Birliği Genel Sekreteri Nils - Hugo Akeson, Çanakkale'de mevkufl bulunan Kaptan Lorentzon ile görüştüğünden sonra şehrimize dönmüştür. Akesson dün kendisiyle görüşen bir arkadaşımıza Çanakkale'ye ait intibalarını şöyle hulâsa etmiştir: "Kaptan Lorentzon ile alakalı bütün Çanakkalelilere büyük bir hürmet duygusuyla Çanakkale'den ayrılmış bulunuyorum. Kaptan Lorentzon da Türk kanunları çerçevesi dahilinde kendisine yapılan muameleden memnundur. Bilhassa has tahananede kendisine çok iyi bakılmaktadır.

SEYYAR KOMPRESÖR

YÜKSEK RANJIMANLI SABİT KOMPRESÖR

ORTA ve BÜYÜK BOY TABANCIKAR

DİNAMİK
TEKNİK MALZEME EVİ
VALİDE ÇEŞME N° 61/A - TALİMHANE TAKSİM

Bu Aşkın Sonu Yok!

Aşk ve Macera Romanı • Çizen: Şevki

Gülten salın görünmeye çalışıyor, fakat içinde karşı konulmaz bir kuvvetin, aşkın kaynadığını yavaş yavaş daha iyi hissediyordu. Cemil içeri girdikten biraz sonra Turgut'u Ayla Gülten'in yanına getirdi.

— Fakat niçin durgun görünüyorsunuz? Ayla'nın sakatlarına lüzumsuz mu yoksa?
— O hep böyledir, Turgut. Fakat niçin bu kadar üstüne düşüyorsunuz

Cemil giyinmiş evden çıkıyordu, Gülten ona doğru koştu.

— Fikrimi değil mi, Cemil Ben de seninle beraber geliyorum.
— Bugün pek tahaf bir halde var, Ne dedin acaba?

— Onun ablam sandığını söylersen daha hoşuna gider sanırım.
— Kızınız takılmayı pek seviyor, Gülten Hanım. Takrar ediyorum: Halkın çok zeki bir kız.

— Ev sahibemizin bizimle beraber neşeli davranmasını istemek haklım değil mi?
— Doğru! Bunu bak hiç düşünmemiştim.

— S'z eğlenmesenize bakın çocuklar. Ben Cemil'e beraber şehre insecim.

— Akşama kadar senden uzak kalmayı gözüme alamadım.

RADYO

İSTANBUL RADYOSU
29 Mayıs 1953 — CUMA

İstanbul'un 500. Fetih Yıldönümünün Kutlama Programı:
12.50 Açılış, Ord. Prof. Dr. Fanrettin Kerim Gökay * 13.00 Haberler * 13.15 İstanbul'un Muhararası ve fethi * 13.35 Kahramanlık ve serhat türküsü * 14.15 Genç şairlerden fetih destanları * 14.30 İstanbul'dan şarkılar. Okuyan: Safiye Ayla * 15.00 Asker Fâtih * 15.15 Orta Avrupa'da Türk sesinin izleri * 15.45 Fâtih'in Donanması. Nejat Saner * 16.00 İstanbul'dan şarkılar. Okuyan: Necmi Rıza Ahıska * 16.30 Halkın Devlet adamı Fâtih. Celâl Yardımcı * 16.45 Fetih'ten önceki Türk musikişi * 17.15 Fetih yıldönümünde İstanbul öğrencileri * 17.30 Üniversite Bânisî Fâtih * 17.45 Eski pehlivan haberaları * 18.00 Fâtih çevresindeki Türk büyükleri * 18.15 Radyo küme fasıl heyeti * 19.00 Haberler * 19.15 Batı musikişinde Türk tesirleri * 20.00 Fetih gününden röportajlar * 20.15 Radyo gazetesi * 20.35 İstanbul halk musikişinden örnekler * 21.20 İstanbul terbiyesi. Konuşan: Svekret Radio * 21.30 Radyo Tiyatrosu: Bir Fetih Gezişi * 22.15 İstanbul musikişinden saz eserleri * 22.45 Haberler * 23.00 Programlar * 23.05 Kutlama törenlerinden akisler * 23.15 Enstantaneler (İstanbul'dan intibalar) * 23.30 İstanbul için bestelenmiş müzik.

ANKARA RADYOSU
29 Mayıs 1953 — CUMA

7.30 Açılış, prgram ve M.S. Ayarı * 7.35 Kuran-ı Kerim * 7.45 Haberler * 8.00 Müzik: İstanbul Türkleri (Pl.) * 8.28 Hava raporu * 8.30 Müzik: Balet müzikleri (Pl.) * 9.00 Günün programı * 9.05 Müzik: Marslar (Pl.) * 9.15 Konuşma * 9.30 Müzik: Köçekçeler (Pl.) * 10.00 İstanbul hakkında şifirler * 10.15 Müzik: Hafif melodiler (Pl.) * 10.45 Konuşma * 11.00 Müzik: Yurttan Sesler korusu * 11.30 Müzik: Film melodileri (Pl.) * 12.00 - 13.30 Asker saati * 12.00 Memlekete selâm * 12.30 Müzik: Şarkılar. Okuyan: Sevim Tan * 13.00 M. S. Ayarı ve haberler * 13.15 Müzik: Opera potpurileri (Pl.) * 13.30 Öğle gazetesi * 13.45 Müzik: Uvertürler (Pl.) * 14.00 Hava raporu akşam programı ve kapanış. 16.58 Açılış, pogram ve M. S. Ayarı * 17.00 Konuşma * 17.15 Müzik: İstanbul şarkılar. * 17.45 Müzik: İncesaz * 18.15 Köyün saati: (Yurttan Sesler ile birlikte) * 19.00 M. S. Ayarı ve haberler * 19.15 Tarihî bir yaprak * 19.20 Mehter müziği (Pl.) * 19.40 Müzik: İzahlı Fâtih Devri. Musikişi * 20.15 Radyo gazetesi * 20.30 Temsilî * 21.30 Fâtih'in Ebedî Şahiyeti ve Fâtih'ten şifirler * 21.45 Müzik: Saz eserleri * 22.00 Konuşma: B. M. M. Saati * 22.15 Müzik: Şarkılar * 22.45 M. S. Ayarı ve haberler * 23.00 Program ve kapanış.

F. Çelikbaş Ticaret Vekili oldu

Ankara, 28 (Telefonla) — Enver Çelirel'in istifası üzerine boşalan Ticaret Vekilliğine Devlet Bakanı Prof. Fethi Çelikbaş'ın tayini takarrü, etmiştir.

Yaralı ve esirlerimiz Kore'den geldi

(Baştarafı 1 inci Sahifede)
yaralı ve esirlerimiz sayı 23 ü yaralı, 12 si esir olmak üzere 35 kişidir. Vapur Cumhuriyet alanı karşısındaki rıhtıma yanaşmış, gazilerimiz askeri birlikler ve halk tarafından tezahüratla karşılanmışlardır. Kahramanlarımızın gemiden ayrılmalarını müteakip, tedavilerine devam edilmek üzere Askeri Hastahane'ye yatırılmışlardır.

DANS DERSLERİ

10-15 derste bütün dansları öğretilmesi garanti edilir. Eğlencelere acele yetiştirilir. GÖRÜŞMEK İÇİN (13-21 arası) ÜNİVERSİTE Pasta Salonu Beyazıt Vezneçiler Cad. 90 Tel: 29578

D. P. Grubu dün toplanamadı

(Baş tarafı 1 inci sahifede)
berdar olamadıkları için toplantıya gelememişler ve bu yüzden ekseriyet temin edilememiş, toplantı tâlik edilmiştir.

İcra Vekilleri Hey'eti uzun bir toplantı yaptı

Müteakiben İcra Vekilleri Hey'eti derhal içtimaa çağırılmış, geç vakte kadar müzakerelere devam etmiştir.

Kabine müzakeresinin Halk Partisinin gayri meşru iktisapları ile alakalı olduğu anlaşılmaktadır.

Başvekil Adnan Menderes'in bu günkü Grup toplantısını müteakip bildirilmekte idi. Grup toplanmadığı için Başvekilin seyahatı yarına (bugüne) kalmıştır. Adnan Menderes cumartesi günü beraberinde

İngiliz ve yerli kumaşlardan birinci sınıf
ISMARLAMA ELBİSE'yi
BEĞENMEK ŞARTIYLA
TAHSİN KARAKAŞLI' da
DİKTİREBİLİRSİNİZ (Peşin - Taksitle)
İstiklâl Cad. 258 Elhamra Han sađdaki merdivenden No. 1

ALAKA KESİLMESİ

Müessesemizde plâsiye olarak çalışan "Niso Boeno", nun 27. 5. 953 tarihinde iş yerimizde ilgisinin kesildiğini ve mumaileyhin namımızda mal tevzine ve evvelce tevzi ettiği malların bedellerini tahsil salâhiyeti bulunmadığını bildiririz.
Arı Bisküvileri
Cemil Akar

Gaip çanta

2/5.953 Cumartesi gece Yeni Sinema ile Kuyumcular arasında kahve renli çanta ile içinde taşlarla müzeyyen küpe ile bir roza elmas bilezik ve (400) liramı kaybettim. Para bulana kalsın, çantamla mücevherlerimi üzerinde al olan mal felâket getireceğinden, adresime göndermelerini rica ederim.
Huriye Kutbay
Çukurkılar Yokusu - Helvacıoğlu
Ap. - D/8 Ankara, Anafartalar

Hariciye Vekili Fuat Köprülü olduğu halde Londra'ya hareket edecek. İngiltere Kraliçesinin taç giyme merasiminde hazır bulunacaktır.

İş Arayanlara:

1. Lise kültürlü, askerliğini yapmış bir genç,
 2. Matbaacılıkta yetiştirilmek üzere 14-18 yaşlarında bir aile çocuğu.
- Müracaat: Saat 9-12 Bahiâli
RESSAM CAHİT MATBAASI

TELSİZ OPERATÖRÜ ve RADYO TEKNİSYEN KURSLARI

Yeni talebe kayıtlarına başlanmıştır. Kurslarımızın zengin malzeme ve atölyesinde yüksek ehliyetli öğretmenlerle 6 ayda yetiştirildiği, kendilerine şerefli meslek sağladığı gençlerin bir kısmı bugün resmi dairelerde Telsiz memuriyetine yerleşmiş, bir kısmı da Radyo Teknisyeni olarak serbest meslek hayatına atılmışlardır. Her yerde Telsizciye fazlasıyla ihtiyaç vardır. Kurstan mezun olanlar Hava Yolları, Denizbank, Emniyet, Meteoroloji, Gümrük, Ajans, Amatör gemilerde ve bütün dünya şirketlerinde dolgun ücretle vazife alabilirler. Öğretim 8 ile 10 ay arasındadır. Telsize orta veya ilse tahsil görülenler. Radyo şubesine ilkökul mezunları; ahır, Gece dersleri vardır. Kurs ücreti pansiyonlu 475, pansiyonsuz 300 liradır. İzahlı broşür isteyiniz.

Adres: Çemberlitaş Evkaf sokak No: 20 İstanbul

Boğaziçi Üniversitesi

Arşiv ve Dokümantasyon Merkezi

Kişisel Arşivlerle İstanbul'da Bilim, Kültür ve Eğitim Tanıtı

Aziz Ogan Koleksiyonu

OGNIST0400702